R. No. M. 3152.

12 పేజీలు అరణా

ప్రతిగ్రామం పత్రికలో నిండాలె. ప్రతిఒక్కరు చదువుకోవాలె, ఆనాడు—

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నంపెట్టేది నేను-

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను-

—రైతు.

సంవత్సర చందా రు 3

—

పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే.

సంపుటము 8 | శుక్రవారము 22—10—37. | సంచిక 43

జమీన్ రైతుల హక్కు-భుక్తాలు.

—:0:—

పెద్దల అభిప్రాయాలు.

ఆచార్య రంగాగారు

విజయనగరం, పిఠాపురం, కంపలకూడెం ఎస్టేటులలో దక్క ఎల్లచోట్లను చెరువులు కాలువలు మొదలగునవి చాల శిథిలావస్థలోనున్నవి జమీందార్లు సరియైన పాలకవర్గము నిర్మింపకపోవుటచేతనో ఎండినను పండినను శిస్తుచెల్లుచుండుటచేతనో నిర్లక్ష్యభావముతో నుండుట శోచనీయము. ఆదాయములో 1/4 వంతైన ఖర్చుచేయడానికి జమీందార్లు తలపెట్టరు. రైతులు బాగుపడవలెనంటే తొందరే జమీందార్లచేత చెరువులు దగ్గిరా మంచి స్థితిలో నుంచునట్లు చేయవలెను. కొన్ని సంస్థానాల్లో 10 వ॥ ఆదాయము వినియోగించినను అవి బాగుపడుస్థితిలో లేవు. కాబట్టి 5 సం॥ లేక 10 సం కాలములోపలనో చెరువులన్నియు ప్రతి సంవత్సరం కొన్నిచొప్పున బాగుచేయునట్లు వీర్పరచిన రైతులోక మేమైన బాగుపడునేమో యను వుద్దేశ్యముతో రైతుసంఘమువారు సలహాకూడ నిచ్చిరి. కాని అర్దానిని పెడచెవినిబెట్టిరి.

పర్లాకిమిడి, వెంకటగిరి, మునగాల సంస్థానాల్లో అడవులబాధ విపరీతము. రైతును కాని పగా నుంచడానికి యివి యెంతయో సహాయపడుచున్నవి. పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు గ్రామసముదాయ హక్కుల నాశనమొనర్చుటకు తోడ్పడినది. జమీందార్లు తొలుదొల్త కొద్దిదబ్బు పుచ్చుకొని పశువులమేపు కొసనిచ్చిరి. తర్వాత కొంత కాలమునకు లైసెన్సువిధానం ఉపయోగించిరి. కట్టెకలప మొదలగునవి ఎల్లను వేలంపాటలకుయిచ్చిరి. అమాయక రైతు జమీందారు నేమి చేయగలడు! నూజివీడు, పర్లాకిమిడి, వెంకటగిరి జమీందార్లు రైతులు శామపెట్టిన మేరకు కంచలను పాడనొల్లనియడల విపరీతబాధలు పెట్టుచున్నారని వినుచున్నాము. రైతులు బాగుపడాలంటే గ్రామ పంచాయితీపద్ధతి అమలులోపెట్టి గవర్నమెంటు రైతులు పొందు హక్కులన్నియు జమీన్‌రైతులకు కూడ యివ్వవలసియున్నది. అడవులు, పెద్దవిగా నుండిన అట్టివి పంచాయితీలకు వదలవలసి సందర్భములో రైతులకవసరమైన కట్టెకలప, ఆకువుచితముగ తెచ్చుకొను అధికారం రైతులకుండవలయును. అడవులలో, కొండలలో పశువులమేపుకొను హక్కు రైతులకు రిజర్వుచేసియుంచవలెను.

దీ. బ. మునుస్వామినాయుడు

రైతులకు అనాదిగా అడవులందు పశువుల వుచితంగా మేపుకొనే హక్కుగలదు. కట్టెకంప తెచ్చుకొనే హక్కుండెను. కాని జమీందార్లు వారికి సర్వహక్కులు గలిగినవారివలె రైతుహక్కుల నణగద్రొక్కివేసిరి.

ఈకాలదిహక్కుల మినహాయింపుతో జమీందార్లు అడవుల తమస్వాధీనంలో నుంచుకొనవచ్చును. కాని రైతుల ఉపయోగముకొరకు వారిక్షేమము కాంక్షించి జమీందార్లు అడవుల నుపయోగింతురను నమ్మకమేది? తగినకట్టుబాట్లు కావాలి. ప్రభుత్వస్వాధీనంలోనున్న అడవులనెట్లు ప్రజోపయోగము చేయబడుచున్నవో అట్టి సదుపాయములు గల నిబంధనలనుకూడ జమీందారీలలో ఆచరణలోకి తేవాలసిన ఆవశ్యకంకలదు. జమీందారీరైతు లంతవరకు బాగుపడు అవకాశంలేదు.

ఆచార్య రంగా
మునిస్వామి నాయుడు.
రామదాసు పంతులు.
గొ. బ్రంహ్మయ్య.
గొ. విశ్వనాథదాసు.
జగన్నాథదాసు
గార్ల అమూల్యవాణి.

యన్. జి. పట్నాయక్.

రిమిషన్‌గూర్చి పాట్నాయక్‌గారు జమీన్ రైతుల ఆందోళన జమీందార్లు పెడచెవిని బెట్టుచున్నారనిరి. రిమిషన్ నిర్బంధముగా పైర్లు పండనపుడు ఇవ్వవలెనని చట్టములోలేదు. అట్టి సవరించు కాలములో కల్లికోట, వెంకటగిరి జమీందార్లు భానోజీరావుగారు రిమిషన్ యివ్వవలెనను సూచనను గావించిరి. కాని ప్రభుత్వము పెడచెవినిబెట్టెను. యిది కేవలము అమానుషము.

రామదాసు పంతులుగారు.

సంపూర్ణముగా పంటలు పండనప్పుడును, వెల్లువలచేత కాటకం వచ్చినను కూడ జమీందారీరైతు రిమిషన్ తీసికొను అదృష్టము కలిగియుండలేదు. ప్రభుత్వపు రైతుకుకూడ చట్టసమ్మతము రిమిషన్ యివ్వవలెనని లేకున్నను ప్రభుత్వమువారు విషమపరిస్థితులలో దయార్ద్రహృదయులై యిచ్చుచున్నారు. జమీందార్లు అట్టిదియుకూడ చేయుటలేదు. కరవుల విచారణ కమిటీవారుకూడ రైతులకు పంటలేనప్పుడు తప్పక రిమిషన్ యివ్వవలెనని యున్నదని నుడివియున్నారు.

గొ. బ్రహ్మయ్యగారు

ప్రతి ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తయు వస్తువిధానమును సూచించునప్పుడు శిస్తురిమిషన్ యిచ్చేదే తీరవలెనని వ్రాసియున్నారు. [illegible] అట్టిది హిందూదేశ సాంప్రదాయముపై యున్నది. అక్బరు చక్రవర్తుల కాలమునాటి పరిస్థితులు, చంద్రగుప్త మహారాజు కాలమునాటి పరిపాలనా విధానమును పరిశీలించిన యీ సూత్రములు కనపట్టును కాని నేటి జమీందార్లు అట్టివి యివ్వకపోగా పాతబాకీలకుగాను నిర్దయులై రయితు కండ్ల నీరుగార్చుచున్నను శిస్తులు వసూలు పరచుచున్నారు. అక్రమపెనుపన్నులు, శిస్తులు పోవలెను. అటవీ యిబ్బందులు, చెరువుల అధోగతి రైతులు నాశనమునకు హేతువైయుండగా న్యాయానికి రెవిన్యూ అధికారులదగ్గరికే పోవలసివచ్చె. ల్యాండుకోర్టులు సక్రమ న్యాయమును కల్గచేయగలవని తలచినను కలలోనివార్తయ్యె. కాబట్టి రైత్వారీరైతు పొందు హక్కులన్నిటిని జమీందారీ రైతుకు ప్రసాదించవలెనని యున్నది.

విశ్వనాథదాసు, జగన్నాథదాసు గార్లు.

మదరాసు ఎ. లా. సవరణచట్టి పేరుమాత్రము రైతులు తరతరములుగా ననుభవించు హక్కులను కాపాడలేదు. రిమిషన్ యిచ్చునట్లు చేయకపోగా గ్రామసాముదాయక భూములలోను, అడవులు, కంచలు మొదలైనవాటిలోను వుచితముగా రైతులు పశులమేపుకొను హక్కులకు రక్షణయివ్వలేదు. జమీందార్లు వీటికి ఒప్పుకొనక రైతుల కష్టపెట్టి వారియిష్టానుసారము రుసుము వసూలుపరచుచున్నారు. ఆచారప్రకారము రైతు అనుభవించవలసినవాటిలోను యీమాదిరి అక్రమ వసూళ్లుచేయుట కేవల మన్యాయమైయుండ అది కాలక్రమముగ చట్టసమ్మతమగుట విచారకరము.

26—10—33 తేది స్వరాజపత్రిక సంపాదకీయం.

జమీందారులు రైతుప్రతినిధులగు రామదాసు పంతులు, వెంకటాచలం శెట్టిగార్ల కనీసకోర్కెలను త్రోసివైచిరి. రైతులుకోరిన శిస్తురిమిషన్, జమీందార్ల రైతులమధ్య తకరార్లను విచారించుటకు కోరబడిన ల్యాండుకోర్టులను పెడచెవిని బెట్టిరి. కనీసము నీటివసతులకు సరియైన విధాన మరమ్మతు చేయించుటకు పి. డబ్లు. డి. వారి సహాయము రైతులకుండవలెను. లేనిచో జమీందార్ల నిర్లక్ష్యముచే భూములు స్మశానవాటికలగునను

మారుటోరియం.

నెల్లూరు తా॥ కాం॥ సమావేశం.

పై సంఘం కార్యనిర్వాహక వర్గము తే 18 దీ పొట్లపూడిలో సమావేశమై బాట్లీవాలా అరెస్టు విషయాన్ని గురించియు, మారుటోరియం అందరు రైతులకు అనువర్తింపచేయవలసిందనియు, ఇందుకూరుపేట ఓ. ర. వీయరు దుష్పరత మున్నగు ముఖ్యవిషయముల గూర్చియు కొన్ని తీర్మానములు చేసిరి.

బాట్లీవాలా కేసుకు నారీమన్‌గారు వత్తురు.

బాట్లీవాలామీద రాజద్రోహకరమగు ఉపన్యాసమిచ్చెనని మోపబడిన కేసు సందర్భమున బొంబాయి పేరుగాంచిన సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు, దేశీయనాయకులలో నొకరగు కే. యాఫ్. నారిమన్‌గారు త్వరలో నెల్లూరు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

వ్యవసాయకూలీల సంఘం- వీరులపాడు.

కృష్ణాజిల్లా వీరులపాడుగ్రామంలో 11-9-37 తేది వ్యవసాయకూలీలసంఘం స్థాపింపబడింది. 400 సభ్యులు చేరారు. వీరిలో కమ్మ, కాపు, రెడ్డి, మాల, మాదిగ, అన్నికులాలవారున్నారు. 1-10-37 తేది కార్యనిర్వాహకవర్గ యెన్నికలు జరిగాయి. అధ్యక్షుడు-కొన్నలక్ష్మి నారాయణయ్యగారు.

రైతువాదన మొదలె చెవికెక్కదయ్యె. గ్రామపంచాయతీలు కోరడం కేవలం విప్లవకారముగా వారికి కనుపట్టెను. ప్రభుత్వపు రివిన్యూ మెంబరు బొబ్బిలిరాజాగారితో చేరి రైతులకోర్కెలకు స్వస్తిచెప్పుట చాల శోచనీయము. ప్రభుత్వము వారిచే తయారుచేయబడు జమీందారీలను గూర్చిన రిపోర్టులన్నియు జమీన్‌రైతు చెట్టి విపత్తులో నుండునని ముంటేతికొంతనముగనె చెప్పుచుచేయున్నవి. జమీందారీలలో శిస్తులు ప్రభుత్వపు శిస్తులకంటె ఎన్నిరెట్లో అధికముగానున్నవిగాన సత్వరముగ రైతుకోరుచున్నట్టు వాటినెల్లను రైత్వారీలలోమాదిరి తగ్గించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపైయున్నదని గమనించియు భవిష్యత్తుకు వదలుట కేవల మసమంజసము.

ఘోర్బన ఉపన్యాసంలోని కొన్ని హంశములు.

—(:o:)—

రైతులకును జమీందార్లకును ఇవ్వబడిన కొన్ని ప్రత్యేకహక్కులు.

ఆక్టులోని రెండవ అధ్యాయములో యివి సూచింపబడియున్నవి. జమీందార్లకు ఒక నూతనహక్కు ప్రసాదించబడినది. ఏలన మీరు భూమి తమకేలని కొల్లాల్లి కారణముల సూచించి రైతును వెడలగొట్టుకుండుటను చూచాజే వారికి భూములమీద శిస్తు బకాయి వసూలు పరచుకొనుటలో ప్రథమహక్కు యివ్వబడినది. కాబట్టి దీనిమూలమున రైతు ఇవ్వవలసిన యితర శిస్తు బాకీలకు శిస్తుబాకీ కృష్ణి పాదించే తప్ప ఋణదాతలు రాబట్టుకొనుటకు హక్కు లేదు. కాని దీనికి బదులు రైతుకు జరయితీహక్కు కలిగించబడినది. రైతు భూమిని వృద్ధిపరచుకొనిన ప్రత్యేకముగా శిస్తు చెల్లించవలసినవసరములేదు. జమీందారు అనుమతితో ఖనిజములను త్రవ్వవచ్చును. కాని అట్టి పరిస్థితిలో జమీందారుతో శిస్తు విషయమున ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనవచ్చును.

రైతు భూమిని తనయిష్టమువచ్చినట్లు వినియోగించుకొనవచ్చును. అయితే వ్యవసాయమునకు పనికిరానివిధమున చేయకూడదు. రైతు భూమిలో నెలకొల్పబడినట్టివియూ, పెంచబడినట్టివియూ అగు చెట్లయందు సర్వహక్కులు కలిగియుండును. 1908 పూర్వమందు చెట్లకు మాత్రము సంప్రదాయము యొక్క ఆచారము వర్తించును. భూమియందు రైతుకు వంశపారంపర్యపుహక్కు లివ్వబడినవి. ఇవి రైతుకివ్వబడిన హక్కులు.

నీటి సదుపాయములు.

జమీందారీలలోగల జలాశయములు, కాలువలు వగైరాలను జమీందార్లు సదా మంచిస్థితి యందుంచి తీరవలయును. రైతులు కొద్దిపాటి మరమ్మతుల విషయములో స్వయముగా నిర్వహించుకొనవలయును. ఇది చాల ముఖ్యమైన విషయము. జమీందారులే తాము అట్టికార్యముల నిర్వహించ బాధ్యులమని ఒప్పుకొనియున్నారు. ప్రివీకౌన్సిలువారి తీర్పులలోకూడ నిది స్థిరపరుపబడియున్నది. ఉదాహరణముగా నేనిచ్చట నొకటి చెప్పెదను.

కార్వేటినగరం జమీందారుగారు జలాశయములు చాల అధ్వాన్న స్థితిలోనున్నను శిస్తునుగూర్చి తగాదాచేసినప్పుడు ప్రివీకౌన్సిల్‌వారు జమీందారుకు తటాకముల మంచిస్థితిలోనుంచక భూములు ఫలించనప్పుడు శిస్తులు అన్యాయముగా రాబట్టుకొనుటకు హక్కులేదన్నారు. ఏలన జమీందారు మరమ్మతుచేయించవలసిన బాధ్యత కలిగియుండికూడా అట్లుచేయక కేవలము యితరుల ఆస్తిని వశపరచుకొన ప్రయత్నించుట పాడిగాదు. కాబట్టి ఆక్టునందు 109-116 వరకుగల సెక్షనులు జలాశయములకు సంబంధించిన నిబంధనలు కలిగియున్నవి. వాటిసారాంశ మేమనగా జమీందారు జలాశయములను నిర్లక్ష్యముచేసి వాటి నభివృద్ధి పరచనొల్లనప్పుడు రైతులు కలెక్టరువారికి అర్జీ పెట్టుకొనవచ్చును. కలెక్టరువారు విచారించి జమీందారుకు రైతులకు మేలొనగూర్చునట్టిదిగా కనుపడిన తక్షణమే రైతులను బాగుచేసికొనుట కుత్తర్వుదయచేసి వ్యయమొత్తమును దామాషాప్రకారం 1కి కొంతమొత్తమును శిస్తులో తగ్గించి జమీందారుకు చెల్లించవచ్చునని శాసించవచ్చును. కాని క్రొత్తగా తటాకముల నిర్మించునప్పుడుగాని వున్నవానిని ఎక్కువచేయుటలోగాని జమీందారు యిష్టము పొందవలెను.

యీ నిబంధనలు జమీందార్లకు కటువుగా నుండవచ్చు. కాని యుక్తితో విచారించిచూచిన మంచివారు ప్రజాహితము కాంక్షించినవారు సుందరమగు పల్లెసీమల సృష్టికి చేకూరను టలో ఎట్టి సంశయములేదు.

గ్రామనెత్తములు, సాముదాయక భూములు.

యిట్టి భూములన్నియు పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు చేయునప్పుడు మినహాయించబడి ప్రభుత్వమువారే వాటిమీద సర్వహక్కులు చలాయించుచున్నారు. కాబట్టి ప్రజాబాహుళ్యమునకు ప్రమాదము వాటిల్లనిరీతి పరిపాలించుటకు ప్రభుత్వమేవాటి యందధికారము కలిగియుండవలెను. ఇట్టివిశేషయెడల జమీందారులను గ్రామస్థులకు తకరారులు సంభవించును.

శిస్తుహెచ్చించు అధికారం.

శిస్తులు హెచ్చించుటకు కమ్యూటుచేసికొనుటకు కలుగజేయబడిన అధికారములు మద్రాసు రాజధానిలో పూర్వములేనివే, బెంగాలు టెనెన్సీ ఆక్టులో నట్టివి ఏర్పడ్డప్పటి యొక్కడను వాటికి 1908 ఆక్టునందు ప్రాధాన్య మివ్వవలసివచ్చినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు (వారం) తరములు కనుగొనుట దుర్లభమను అనుమానమును వెలిబుచ్చుటచేతనే యిట్లుజరిగినది. కాని 1908 నాటి కుండునట్టి శిస్తులు సక్రమమైనవి న్యాయమైనవని ఎంచి శిస్తుహెచ్చించుకొనుట కధికారమిచ్చు 19 క్లాజు ఆక్టులో చేర్చబడినది. జమీందార్లు రైతులతో ఒడంబడిక కుదుర్చుకొని శిస్తు హెచ్చించుకొనుట పోటాపోటీలమీద శిస్తులు హెచ్చించుట పూర్తిగా అంతరింపచేయబడినవి. ధాన్యమునకు ధర పెరిగినప్పుడు భూమికి ఎక్కువఫలము నివ్వగల శక్తిని జమీందారు కలుగచేసినప్పుడు శిస్తు హెచ్చించుకొనుటకు సదుపాయ మీచట్టము కలిగించుచున్నది అదియును గ్రామాచారతరమును మించనివిధాన హెచ్చించవలెను. కాని రొఖశిస్తులు సెటిల్మెంటుకాలమునుండి ఖాయముగా కలిగినట్టి రైతుల కిది చాలఉపద్రవము. అట్టివారు కొందరిమంది మాత్రమే యీరాజధానిలో కలరు. బెంగాలులో రైతులు రొఖశిస్తులు చెల్లించువారై యుండ యిచ్చట హెచ్చుభాగము ధాన్యమక్తా తీర్చువారుగా నున్నారు. గవర్నమెంటులో 30 సం॥కొకసారి శిస్తుహెచ్చించు నధికారము కలిగియుండగా జమీందార్లకు 15 సం॥ కొకసారి చేసికొనుటకు అధికార మివ్వబడినది.

బంజరు భూములు
స్వంత కమతపుభూములు.

బంజరుభూములు సాగుచేయు అధికారము జమీందారు కివ్వబడినది. కాని గ్రామసాముదాయక భూములలో రైతులకుకూడ కొన్నిహక్కు లున్నవి. వీటిని సంరక్షించక పోయినయెడల జమీందారు రైత్వారీ భూములను కొని స్వంత భూముల క్రింద రైతులకు తనకిష్టము వచ్చినరేటుకు సాగు కిచ్చుటకేగాక బంజరులను స్వంత భూముల క్రిందికి మార్చి రైతులకు గుత్తకిచ్చుట కవకాశము కలదు. అట్లుచేసిన కొంతకాలములో జమీ అంతయు స్వంతభూముల క్రిందకివచ్చుట కవకాశముండును. కాబట్టిస్వంతభూముల పెంపొందించుకొను నవకాశములు రైతులమేలు కాంక్షించి తగ్గించవలసి యున్నది.

నెమలి

వేనుమూర్తి వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు.

కారు మొగిలులు గ్రమ్మి యాకాశమందు
కదలలాడంగ గర్జింప నదలి రైతు
కూలివాండ్రలో నెల్లయో కూడి పుడమి
జల్లెయందందు విత్తనాల్ సాగుచేసె

కలువుగాదంబు పరరించి కాలుచేయి
నడిగి కూర్చుండె పనిలేమి కల్లరైతు
కూలివాండ్రును జట్టీల గొనుచువచ్చి
కడిది కూర్చుండిరింటిగా గోర్లుగిల్లి.

కావలసినన్ని వస్తువుల్ కలిగియుండి
పనులువాలించి జనము తీపగిది నుండ
తెలియకే తెన్ను లోలోన దలిచుతేక
కుందుచుండెని వారి యాగోడుచూచి.

నెరుకుచుండంగ నొకదారి నెమలియొకటి
కుంచెవిప్పక హాయిగా కూకలిడక
గంతు వేసక తైలకాపై గానపించె
నింతలోపల మనమెల్ల వింతయయ్యె

నెమలిజాడంగ మనములో నేమితెప్ప
కలిగె నొకభావ మిట్లంటి కలికి నెమలి!
బ్రహ్మపుట్టించె నిన్నుందు బడుగువారి
చిత్తమెంకరీతి మెప్పింప జిగురువారి.

కానిదైన మది కింపుగలుగునట్లు
నృత్యమాడుచు నీస్వేచ్ఛ నిట్టలముగ
కేకవేయుము నీపేరు కేకిగాదె
భుజగహృదయంబు దీప్తమై బూదిగాగ.

కుంచెయున్నందుకే నీవు గునిసిపడక
చెన్నునీ యిడియాతుంచె చెల్వుజూపి
మెప్పుజాపుము లోకుల కొప్పమీఱ
నదియె కాభలితంబు యున్నందుకెందు.

నోరుగల్గినదానవై నోటినిండ
కేకవేయుము వెఱవారు క్రిందుపడగ
నీవె ధన్యాత్మవిటులైననిజమునమ్ము
ఉన్నదానిన వెలిబుచ్చుటయు శుభము.

అడగియుంటివి వర్షర్తు వచ్చుదేర
వెలుగుచుండును యిప్పుడు చేటులేక
కాలమెన్నని మార్పులఁ గలుగఁజేయు
గలుగఁజేయుము మోదంబు కదగినీవు.

రాయలసీమకు నామనవి.

ఆచార్య రంగా.

మన రైతులకు అన్నిబాధలకంటే గొప్పది ఋణబాధ. దాన్ని తొలగించుటకై మారటోరియం, పిమ్మట ఋణపరిష్కార విధానము అమలులోకి రావాలి. అందులకై మారటోరియం వారాన్ని నవంబరు 1 తేదినుండి రైతులెల్లరు జరపాలి. ఆ వారములో ఏ విధానమైనా ప్రతిపూరలో ఒకసభ చేయాలి. అన్నివిధాలైన రైతులకు, కూలీలకు, కౌలుదార్లకు యీ మారటోరియం అగత్యమని తీర్మానించి ప్రధానమంత్రి [illegible] తంతిద్వారా, పిటీషనుద్వారా తెలియపరచుట అత్యంత ఆవశ్యకము. యీ సమయాన అశ్రద్ధచేస్తే, స్వయంకృత అపరాధమగును. మంత్రులకర్తకు నవంబరు 15 తారీఖు ప్రాంతాన వెళ్లు రాయబారానికి జిల్లాకు 10 మంది ప్రతినిధులను పంపవలెను. ధరలు తగ్గుదలనుబట్టి అప్పులుతగ్గించి పాతబాకీ వడ్డీ మించనట్లు ఋణపరిష్కార పద్ధతులు రైతుసంఘాలు నిర్ణయించినట్లు, అంగీకరింపవలెనని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, రాయలసీమ రైతుల సహకారముచేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

కోవూరుతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము.

పై సంఘ సామాన్యసమావేశము 27 తేది సాయంత్రం 2 గంటలకు అల్లూరు (ఆఫీసు) లో జరుగును. కావున సభ్యులందరు యిదియే నోటీసుగా భావించి హాజరు కావలసినదిగా కోరుచున్నారు.

చర్చనీయాంశములు.

(1) జిల్లాసంఘమునుండి మన తాలూకాలో క్రొత్తగా చేర్పించబడిన కాంగ్రెస్‌సభ్యుల లిస్టును తాలూకాధనమును తెప్పుటకు కమిటీని ఏర్పాటు చేయుట.

(2) రైతుయాత్రకు మనతాలూకాలో ప్రోగ్రాము ఏర్పరచుట.

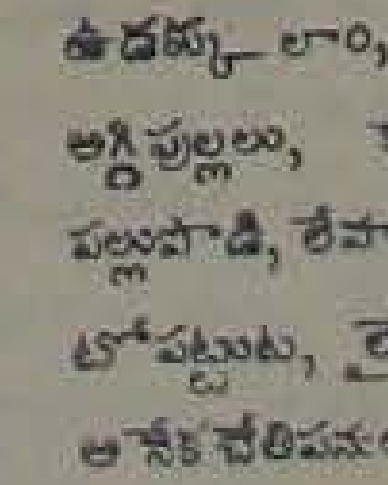
(3) రైతుసంఘముల స్థాపించుట.

(4) కార్యదర్శి తెచ్చు యితరవిషయములు:

అల్లూరు రంగయ్య,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

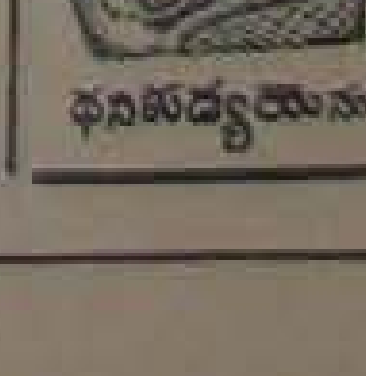
చేతిపనుల వర్తకరహస్యబోధిని

50 రూపాయలనుండి 500 రూపాయలవరకు నెలకు సంపాదింపవచ్చును.

కూలివాడు

ఈ పుస్తకములో అనేక విధములైన పళ్ళు దినుసులు, సెంట్లు, అత్తరు, సెంట్లుకలు పెరుగదమునకు తైలములు, హేరాయిలు, పప్పర్‌మెంటు, వార్నిష్, వర్ణములు, లక్కకోపులు పన్నీరు, మర్పత్తు, ఎరేటెడ్ వాటర్సు, మైనపువత్తులు, కర్పూరం, అద్దము, మంచిగంధ సిరా దినుసులు, గిల్టు యిచ్చేవిధము, చాయ వేయు విధము, రంగులు వేసులయిన్, కస్తూరి, బాణసంచా, రొట్టె, బిస్కట్లు, కేకు, బిన్‌క్రీము, బలపం, బూట్ పాలిష్, ఉదక్కులాం, ఓమంవాటర్, అగ్గిపుల్లలు, కాగితము, పెన్సిలు, పల్లుపొడి, లేహ్యము, తైలము, మాత్రలు పోటోపట్టుట, లైను తెంపుల్లాకులుచేయుట మొదలగు అనేకచేతిపనులు యంత్ర సంబంధము నిఖిలమింపక సాధారణముగ సులభముగ అందు ముఖ్యముగ లాభదాయకముగ తయారు చేయ వెలుపడగల పద్ధతులు, 400 ల 200 పేజీలు పెద్దపుస్తకము, వెల రు 1. పోస్టుఖర్చులు అ. 5. మహారాజ పుస్తకశాల 12, అరుణాచల మొదలివీధి, 18 జి. టి. మదరాసు.

చేతిపనులు నేర్చుకొని స్వశక్తిచే

ధనికుడయ్యెను

జాతక ఫలములు.

దైవజ్ఞ
దాసరపూడి సూర్యనారాయణగారు.

6-10-37 మొదలు 31-12-37 వరకు క్రింది నక్షత్రములందు జనించినవారి ఫలితములు ఆయా విధముగ నుండును.

అశ్వని, భరణి, కృత్తిక.

హేమంత ఋతువు నందు, కార్యభంగము, కార్యనిరుత్సాహము, మనస్సుఖము, శరీరసౌఖ్యము, అన్యస్త్రీ సౌఖ్యము, అన్నవస్త్రాది సౌఖ్యము లేకుండుట వెంటనే తద్భంగము, అర్థప్రాప్తి, ఋణబాధ లాభము, అన్యదేశసంచారము, స్త్రీమూలముగ ధనప్రాప్తి, మానహానియు, కించిత్తు సుఖసౌఖ్యము, మొదలగు ఫలములు కలుగును.

రోహిణి, మృగశిర.

తలచిన కార్యములు సిద్ధించుట, శరీరసౌఖ్యము, ధనధాన్యములు వృద్ధియు, కీర్తియు, స్వజన స్త్రీలసౌఖ్యము, కించిత్తు ఋణప్రాప్తియు, గృహలాభము, కోపము, మంచిభోజన ప్రాప్తియు, మొదలగు ఫలములు కలుగును.

ఆర్ద్ర, పునర్వసు

నిర్వ్యాపారత్వము, బంధుమూలముగ ధననష్టము భయము, స్వజనమూలమున మనః క్లేశము, శత్రుభయము, మాతృసౌఖ్యము, శరీరమందు వ్రణప్రాప్తియు, అన్యదేశనివాసము, గృహాది భంగము, మొదలగు ఫలములు కలుగు.

పుష్యమి, ఆశ్లేష.

గృహకలహము, ప్రయాణ విఘ్నము, స్త్రీరత్నము లేకుండుట, అన్యస్త్రీలవలన కించిత్తు ద్రవ్యప్రాప్తియు, జ్ఞాతివిరోధము, రాజాజ్ఞచోరులచే ఆపదయు, పుత్రప్రాప్తియు, ఎల్లప్పుడు, స్త్రీగృహవము, పుణ్యనదీస్నానము, మొదలగునవి ఫలములు గలుగును.

మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర, హస్త, చిత్త.

నిత్యసంతోషము, బంధుమిత్ర సమాగమము ఇష్టకార్య సిద్ధియు, ధనవస్త్రలాభము, కాలాతిక్రమణ భోజనము, వర్తకములవల్ల ధనలాభము, పదోన్నతియు, స్త్రీమూలముగ ధనప్రాప్తియు, స్వగృహమందు శుభకార్య ప్రాప్తియు, మొదలగు శుభ ఫలములు గలుగును.

స్వాతి, విశాఖ

దేహపీడయు, బంధుమిత్రులతో కలహము భోజనసౌఖ్యము లేకుండుట, మృష్టాన్నభోజనము, అన్యస్త్రీలవలన మానహానియు, ద్రవ్యనష్టము, సర్వదావివాదములు, ఉద్యోగభంగము, ఋణప్రాప్తియు, శరీరమందు వ్రణములుపుట్టుట, దుర్బలత్వము, గోధనకించిత్తునష్టము మొదలగు ఫలములు గలుగును.

అనూరాధ, జ్యేష్ఠ.

మధురమైన భోజనప్రాప్తియు, బంధుజనులతో విరోధము, వెంటనే తద్భంగము గోధననష్టము వెంటనే తద్భంగము, సర్వకార్యములకు విఘ్నము, వెంటనే తద్భంగము, దుర్జనసాంగత్యము, తలచిన కార్యము లాలస్యముగ జరుగుట మొదలగు ఫలములు గలుగును.

మూల, పూర్వాషాఢ.

ద్రవ్యప్రాప్తియు, ఆచారములయందు శ్రద్ధ గలిగియుండుట, స్వగృహమందు శుభకార్యములు జరుగుట, మనశ్శాంతి, బంధుమిత్ర పుత్రాభివృద్ధి, సత్కీర్తియు, దేవతారాధనలయందు శ్రద్ధయు, శిష్ట వాగ్శక్తియు, వాహనవలన ధనప్రాప్తియు, ఉద్యోగప్రాప్తియు, గోభూమివృద్ధియు, అయాచితద్రవ్యలాభము, అన్యస్త్రీసౌఖ్యము, కులాచార ధర్మములు నిర్వర్తించుట, స్వస్థానలాభము, మొదలగు ఫలములు గలుగును.

ఉత్తరాషాఢ, శ్రవణము, ధనిష్ఠ.

శరీరసౌఖ్యము లేకుండుట, చిత్తవ్యాకులత దేశాంతరవాసము, బంధువిరోధము, కళత్రసౌఖ్యము లేకుండుట, ధననాశము దుర్జనసహవాసము ఋణప్రాప్తియు, మొదలగు కష్టములు కలుగును.

శతభిషం, పూర్వాభాద్ర.

కళత్రసౌఖ్యము, పితృమూలకముగ ధనప్రాప్తియు, స్వజనబంధుస్నేహము, గృహనిర్మాణము సిద్ధించుట, పశుగోధనాభివృద్ధి అన్యస్త్రీలవలన ధనప్రాప్తియు, అన్యస్త్రీసంభోగము శరీరపుష్టియు, క్షీరాన్నభోజన ప్రాప్తియు, దివ్యస్థలములందు తీర్థప్రదేశములందు పుణ్యనదీ స్నానము, మొదలగు ఫలములు కలుగును.

ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి.

శత్రువులతోటి విరోధము, నిరంతరము ప్రయాణము, అన్యగృహవాసము, దుఃఖవార్తలు అజీర్ణవ్యాధియు భ్రాతృ నష్టము, కళత్ర మూలమున ధన నష్టము, వాహన నష్టము, దుష్కీర్తియు, ధైర్యము లేకుండుట, రాజ కోపము, మనోవ్యాకులతయు, దారపుత్రాదులవల్ల ప్రయాసము, మతిచాంచల్యము తలచిన కార్యములు విఘ్నమగుట, బంధువైరము, మొదలగు ఫలములు కలుగును.

జమీందారీలను రద్దు చేయవలెను.

డా॥ పట్టాభి సీతారామయ్యగారు.
(ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు.)

ఈవిషయం చాల శ్రద్ధగ నాలోచింప దగిన విషయము. ఈస్టు ఇండియా కంపెనీవారు క్రొత్తగా ఇండియాకు వచ్చినపుడు తమలాభము కొరకు జమీందారీల నేర్పరచి భూములను సాగుబడిచేయించి వచ్చిన ఆదాయములో కొంత ఆదాయము ను విదేశీయులగు కంపెనీ వారి కిచ్చుటకు అంగీకరించిన వారికి అపుడు కంపెనీవారు జమీందారు లని పేరుపెట్టిరి. కాన మొట్టమొదట మనదేశమునకు ద్రోహము చేసినవారు జమీందారులే. కావున జమీందారులకు న్యాయమైన ముజరాలనిచ్చి జమీందారీ పద్ధతిని రద్దుచేయ వలెను. ఇప్పుడు ఒక జమీందారీ వలన వచ్చుచున్న ఆదాయము సగము వంతున (10 వేలు) యిపుడున్న జమీందారున కీయవలెను. ఇతని కుమారునకు దీనిలో సగము (5 వేలు) అతని కుమారునకు అనగా ఇపుడున్న జమీందారునికి, మనుమనికి దానిలో సగము ($2\frac{1}{2}$ వేలు) ను యిచ్చుచు యీరీతిగా క్రమక్రమంగా తగ్గించి చివరకు పూర్తిగా రద్దుచేయ వలెను. జమీందారులు భూస్వాములైన ప్రభుత్వమునకు కవులు దారులు కావున కవులును రద్దుచేయుటకు భూస్వామి కధికార మున్నది.

---

12 తేది బెజవాడలో పల్లడంగి కేశవరావు పంతులుగారి యగ్రాసనత్వమున జరిగిన బహిరంగసభలో ఆంధ్రరాష్ట్రమును గురించి రాజమండ్రిలో గౌ॥ ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి రాజన్ గారును, తిరుచంగోడులో ప్రధానమంత్రి గౌ॥ రాజగోపాలాచారిగారును యిచ్చిన ఉపన్యాసములను నిరసించిరి.

తుని తాలూకాలో రైతు సభలు.

తూర్పుగోదావరి కాకినాడజిల్లా తుని తాలూకా తొండంగి, కృష్ణాపురం, అయ్యపరాజు కొత్తపల్లి, శృంగివృక్షం గ్రామములలో రైతు సభలు జరిపి, క్రింది తీర్మానములు గావింపబడి ఢిల్లీకు ఇజ్ఞ్ఫాక్ మేనన్ మంత్రి గారికి పంపబడినవి.

తీర్మానములు.

(1) ఋణ విరామచట్టమును జమీందారుల డిక్రీలమర్లు రత్తైడి విరివిగా మున్నందున తక్షణము బిల్లును ప్రవేశపెట్టవలసినది.

(2) మాదుటోరియముక్రింద రు 400 వందల వరకు శిస్తుకట్టే రైతుకే రక్షణ యొసగిన ఎక్కువగా జమీందారీ రైతులకు అవకాశముండదు గావున దానిక్రింద ప్రతిరైతు రక్షణ బడయుటకు అవకాశముండునట్లుగా బిల్లును సవరించవలసినది.

(3) శాసనసభవారిచే ఏర్పరపబడిన జమీన్ రైతుల విచారణ ఉపసంఘమువారు వారివిచారణ రహస్యముగా జరిపిన రైతులకు సాక్ష్యమిచ్చుటకు నమకాలము గాన అట్లుచేయరాదనియు, విచారణ త్వరగా పూర్తిచేసి ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు కనీసపుకోర్కెల ప్రకారము తగ్గని విధాన ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టును సవరించవలసినదిగా కోరిరి.

(4) దేశావర్ధదాయకమును రైతు పురోభివృద్ధికి ప్రబలాటంకమును కలిగించునట్టి జమీందారు పద్ధతి సంపూర్ణముగా తొలగించవలసినది.

(5) వెంటనే ఆంధ్రరాష్ట్రమును ఏర్పాటు గావించవలసినది.

(6) గతనెల 24 వ తేదీని మారటోరియం బిల్లు ప్రకటించి తిరిగి తాత్కాలికముగా ఆపుచేయుటచే పిఠాపురం ఎస్టేటువారు రైతులపని తొందరతొందరగా యిదివరలో డిక్రీపొందిన శిస్తుబాకీలకు రైతులభూములను వేలమువేయించుచు కాంగ్రెసు అభిమానముగల గ్రామములను నాశనముచేయుటకు కంకణముగట్టుకొని నానా బాధలను పెట్టుచున్నారు. ఇట్టి తరుణములో తక్షణం మారటోరియము బిల్లు ద్వారా గాని డిక్రీలను అమలుజరుపుట ప్రస్తుత శిస్తులు అనగా పోలంశిస్తులకు పశువులను ఇతర చరాస్తులను జప్తులుచేసి వేలముచేయుచున్నారు. గాన పైబిల్లు దానికిబాడా వర్తించేలాగున చేయగలరని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

—ఒక విలేఖరి.

నెహ్రూ-ఆత్మకథ.

మహారాణీ ఝాన్సీలక్ష్మీబాయి, వినాయక సావర్కారు, బార్డోలీ విజయము, యిత్యాది అనేక గ్రంథములను రచించిన ముదిగంటిజగ్గన్న శాస్త్రి బి. ఏ గారిచే నిది తెనిగింపబడెను. డెమ్మీసైజు, గ్లేజు కాగితములు 900 ఖద్దరుపుటలు అయిదు చిత్రములు, బైండు. ఖరీదు రు 3-0-0.

వలయువారు రు 3-8-0 లు మనియార్డరు చేసినచో పుస్తకము రైల్వే పార్సిలుగా పంపబడును.

మాయేజంట్లు గలచోటులకు ఖర్చులేక పంపబడును.

నెల్లూరు ఏజంటు:— సారధి,
జమీన్ రైతు, నెల్లూరు.

మోహినికి

చీకు చింత లేదు
ఒకటే ఆనందము
నవయౌవన విలాసము!
మీ కేల యీకొరత?
ఆమెకు
పూర్ణారోగ్యము!
మీకు అది కొరవడినది.

ఆరోగ్యముండిన స్త్రీకి అంతయు ఆనందమే!! గృహయాజమాన్యము, సంతానసంపద, పెద్దరికము అన్నియు ఆరోగ్యముండిన అమరగలవు.

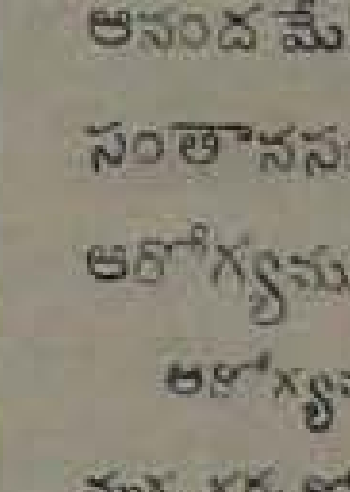
ఆరోగ్యము— స్త్రీల ఆరోగ్యము ముఖ్యముగ గర్భకోశముయొక్క స్థితిపై నాధారపడి యున్నది. గర్భమందు దొబ్బినోవములు లేకయుండిన స్త్రీకి ఆ యానందము, ఆ సౌందర్యము; ఆ నవయౌవన విలాసము, సంతానశోభ అన్నియు అమరగలవు.

అనారోగ్య దేహములు మారవని ఆశలు విడువవలదు. అది అవసరము. మీ ఆనందము మీ అందుబాటులో నున్నది—

"లోధ్ర"
ఆరోగ్యప్రదాయిని
కేసరికుటీరం — మద్రాస్

ఏజంటు:— సీతారాం జనరల్ స్టోర్సు
— బెజవాడ —

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మిక్కిలి వీర్య వృద్ధిని, బలమును కలిగించుటలో యుత్తమ మయినది. మేహము, నిశ్శక్తి, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, మొదలగు వాటిని ఖండించి, ధాతు వృద్ధిని గలిగించుటలో అమోఘమయినది. 2 డబ్బీలు చాలును.

వి పి. 0-7-0 క్యాటలాగు యుచితం.

పి. సి. ఏ. అండ్ కంపెనీ,
ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

ఈశ్వర్సు
రత్న పురుష లేహ్యము.

శుక్లనష్టము, వీర్యము పలుచబడుట, నరముల బలహీనత, మలబద్ధము, స్వప్నస్ఖలనము, అజీర్ణము, నిస్సత్తువ, తగ్గించి దేహమునకు బలము, కండపుష్టి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బలము, ఆరోగ్యము వృద్ధిచేయించును.

20 రోజులకు సరిపడు 30 కంబములు డబ్బా రు 1-0-0. క్యాటలాగు ఉచితము.

ఈశ్వర ఫార్మసీ, పాలకొల్లు.

పిఠాపురం ఎస్టేటు పశు వైద్యశాల

ప్రజల కేమాత్రం ఉపయోగం లేదు.

జమీందార్లయొక్క, మహారాజాల యొక్క, దానధర్మాలనుగూర్చి, మెండ్రపు అంకెలనుగూర్చి, ప్రాయుచులనిక క్షే కేంమీద, లక్షలమీద, లెక్క పెట్టవలసివస్తుంది. అయితే యీ దానధర్మాలు ఎవరెవరికి ఎంతెంతవరకు ఉపయోగిస్తున్నా రో విచారించితే విమర్శ కేమాత్రం, ఇంతేనా! అని పెదవి విరిచేస్తారు. ఆయా జమీందార్లయొక్క కళాశాలయాలు, ధర్మసత్రాలు, ఉచితవిద్యా దానాలు, ఉచిత పఠనమందిరాలు, ధర్మశాలా పత్రులు, మొదలైన ప్రభుత్వానుకూలురకు ఉద్యోగస్థులకు మాత్రము రావుబహదూర్, దివాన్ బహదూర్ మొదలైన బిరుదులు ఏలాగు సందర్భ మవుతాయో అలాగే యీజమీందారీ సంస్థలు కూడా వారి ఆశ్రితులకు, బంధువులకు, ఉద్యోగస్థులకు మాత్రం ప్రవేశానికి కలిగి సౌభాగ్యాన్ని లాభాన్ని కలిగిస్తాయి. రాధాకరపు ధనకాంతి కలిగిన ఏ కవిరాజహంసలో, ఏ కవికంఠీరవులో, ఏ కవిరత్నాలో అందమునకు చంద్రుడవు, దానమునకు దధి, శిబి, బలి, కర్ణసమానుడవని మద్రాసు అప్పడాలలాగున ఉబ్బిపొంగేటట్టు పొగుడుతారు. అటువంటివారికిన్ని వందలు, ఆ సత్రానికిన్ని కేలు, ఆ ఆసుపత్రికిన్ని లక్షలు అని కూడికలేసి అహహా! అని అమాయకపు ప్రజలను (దగ్గరవాళ్లనుకాదు, దూరపుప్రజలను) నమ్మింపజేసి మోసగింపజేస్తారు. అటువంటివాట్లలో చూస్తే శృంగారపు భోగలాలసత్వం, ఆ ఆసుపత్రులలో చూస్తే సామాన్యజనానికి చికిత్స తప్ప మరేమీ గనబడదు. అది ఏస్థితిలో ఉన్నాయో? ప్రజోపయోగకరంగా వున్నాయో లేవో? మాడడానికి అంతఃపురాల్లోని చలువరాతివేదికలపైనుంచి దిగిరాలేరు. హోటళ్లకు, క్లబ్బులకు, పేటలకు, కోర్టులకు మాత్రం పట్టుదలగా పనికట్టి మెప్పుపొందడానికి ప్రయత్నిస్తారు. పోనిండు, రాజుల కేవిషయాల్లో ఆంధత్వం వుందిగదా అని ఉద్యోగస్థులతో లోటుపాటులు చెప్పదామంటే దరిదాపులకు పుట్టిన బధిరత్వంకల్ల వినబడవు. ఆయాసంస్థలకేరకు ఖర్చుపెట్టేవాళ్లు మాత్రం లావుగానే కాపులు అక్రమిస్తాయి. జమీందారీస్థలాల్లోని ఇట్టివిద్యార్థ,దుర్గంధ భూయిష్ఠమైన సంస్థల్ని చూచి ప్రజల కింత ఉపకారంగావున్నాయని భ్రమపడి గవర్నమెంటువారు అవసరమైన స్థలాల్లో అవసరమైన కార్యాలను చేయడం మానేస్తున్నారు. రెండింటికి చెడిన రేవడి చక్కాలాగున జమీందారీ ప్రజలున్నారు కాబట్టి ఇప్పుడు నేను చెప్పబోయేది ఏమిటంటే? ఆయా జమీందారీస్థలాల్లో నిజమైన గోడంగుల్లాగున నిర్మింపబడ్డ యిక్కట్లతోడుగుసంస్థలకు బయటపెట్టేటు బూటకపు ఖర్చుపెట్టాల అంకెలకు ఖాండించి అంతోషించేసి అవసరమైన కార్యాలను ప్రభుత్వం వారికోరనే చేయించికొని లాభం లావుగాపొందటట్లు చేసికోవాలని నా అభిప్రాయం……… మచ్చుకి పిఠాపురం సంస్థానంలోని పశువైద్యశాల (వెటరినరీ హాస్పటలు)ను గురించి వ్రాస్తున్నాను. ముప్పుందు ఒక్కొక్కసంస్థలోని విషయాలు వివరిస్తాను.

పిఠాపురం లో శివాలయంలోజాన మూడు లాలకు జిల్లాలవంతి (గోగుపడి క్రమవిక్రయాలు జరిపిబడే గొప్ప పశువులసంతి యొకటి గలదు. ఆసంతకు లక్ష్మి శుక్రవారాలనుంచే లక్షరూపా యిలు విలువగల పశువులు అమ్మకు విలువారం

జరప చేపాలకులు జరుగుతాయి. ఈవిధముగా ప్రతివారమున్నా సంత జరుగును. కనుక అచ్చట్ల గొప్ప పశువులసంతను బట్టి పరిసరగ్రామాల్లోని ప్రజలకే ఎంతోబాటులో సమీపంలో పశు చికిత్సాలయం లేకపోవడాన్ని బట్టి ప్రభుత్వంగారే ఒక వెటరినరీ హాస్పటలును పెట్టవలెం విధియని చెప్పకతప్పదు గాని పిఠాపురంమహారాజావారే కొంతకాలమునుంచి ఒక పశువైద్యశాలను వెలకొల్పి నిర్వహిస్తున్నందున ప్రజలు ప్రభుత్వాన్ని ఆసుపత్రిని పెట్టమని ఆందోళనచేయుటకుగాని, ప్రభుత్వంవారే యోచించి అవసరమని పెట్టడానికిగాని అవకాశం లేకపోయింది.

అయితే మహారాజావారిచే నిర్వహింపబడుతూన్న పశువైద్యశాలకు ఖర్చుపెట్టాలు విరివిగానే జరుగుతూన్నప్పటికి లాభంమాత్రం ఏమీ పొందడంలేదని ఘంటాపథంగా వ్రాయగలను. ఈ ఆసుపత్రికి ఒక వెటరినరీడాక్టరుగారును ఒక కాంపౌండరుగారున్నూ యింకా నేరస్థులున్నూ వున్నారు. మొదట్లో ఆ డాక్టరుగారే ఆసుపత్రికి స్వయంగావచ్చి చూస్తూ నిర్వహిస్తు ఉండేవారు. కొన్నిసంవత్సరాలనుంచి డాక్టరుగారికి ఆసుపత్రికి సంబంధమేలేదని వ్రాయవమ్మని. మహారాజావారు మద్రాసు, ఊటీ మకాం లో సంవత్సరానికి తొమ్మిది, పదిమాసాలు వుంటారు. వారితోబాటు ఈ వెటరినరీ డాక్టరుగారిని కూడా వెంటబెట్టుకొని వెళ్లకతప్పదు. మహారాజావారు తిరిగి పిఠాపురం వచ్చినప్పుడే డాక్టరుగారున్నూ పిఠాపురం వస్తారు. ఆసుపత్రికి దారుని రోగాలవచ్చిన పశువుల్ని ఆసుపత్రికి తీసుకువస్తే వాటికి కాంపౌండరుగారున్నూ సేవకులున్నూ డాక్టరులై మందులిస్తారు. దానివలితం ఏలాగవుంటుందో నేను వ్రాయాలా? ఈ వెటరినరీ హాస్పటలుకు అయ్యే ఖర్చునుమాత్రం చూస్తే వేలమీదవుంటుంది. ఈ వేలకొలది డబ్బు ఖర్చుపెట్టడంల్ల ప్రజలు ఏమైనాలాభాన్ని పొందుతున్నారేమో అని అంటే శూన్యము. ఈఖర్చు అంతా ఆసుపత్రికేరకు కూడా కుదిర్చజాలగుండా వెంటబెట్టుకొని వెళ్లే ఆసుపత్రి డాక్టరుగారికే నీమకేళంనుంచి చెల్లించిన సంవత్సరంలోనే యీలందు రద్దు, వైట్లు, బెగ్ హౌరన్న మొదలైన వెలగలగ గుఱ్ఱుల ఖర్చు కేలి చెల్లించిన కోళ్లచికిత్సకు. యింకా యితరదేశాలనుంచి తెప్పించిన మేలైన శునకములు చికిత్సకు మాత్రమే అని పిఠాపురంలోనివాళ్లకు మాకనుభవం. ఇప్పుడున్న డాక్టరుగారు మహారాజావారితో కూడా వుండకతప్పని మొదల ఇంకొక డాక్టరుగారిని అయినా ఆసుపత్రికి వేయకూడదూ? కాంపౌండరుగారిచేత కాకుండా పశుచికిత్సకు డాక్టరుచేత పశుచికిత్సను చేయించిన ఫలితము మేలుగావుండదూ? లోకం మోసపోతున్నామని నిందమోపుతారా? పశుప్రాణదాన ఫలం దక్కదూ?

మహారాజావారు ఇట్టి ఆసుపత్రిని నిర్వహించడం ఉద్దేశమే లేదుగనుక డాక్టరు ఎప్పుడూవుండని యీఆసుపత్రిని ఎత్తివేస్తే గొప్ప పశువులసంతి వున్న ప్రదేశము గనుక గవర్నమెంటే ఒక ఆసుపత్రిని పెట్టడానికి అవకాశం వుంటుంది.

మహారాజులయొక్క, జమీందారులయొక్క, దానధర్మాలను విమర్శకేమాత్రం అంకెలకు కాదు అని తెలియకపోదు. ఆ దానధర్మాల ఖర్చుపెట్టాల అంకెల నిర్దేశ్యం తెలియకపోదు. ప్రభుత్వానికి అంకెలమొత్తంలోని మోసం ప్రభుత్వంవారు గ్రహిస్తారు.

— పిఠాపురం నివాసి.

గూడూరు మైకా కంపెనీలు.

యజమానుల దుర్మార్గాలు.

నెల్లూరుజిల్లాలోనున్న కర్మాగారము లన్నిటిలో మైకాడిపోలు చాలా ప్రసిద్ధికెక్కినవి. ఈ డిపోలలో మగవారికంటే ఎక్కువగా ఆడవారే పనిచేయుచున్నారు. మైకామైకాల ఏరుట, మయి కాతీయుట, మొదలగు పనులన్నియు ఆడవారిచే జరుగునవి. ఈఆడవారందరు (సహజముగ కర్మాగారములకేగువారు) పేదవారగు కూలివాలి జనమే. ఏ వృత్తియుకేక గృహములవిడిచి పొట్ట కూటికై కార్మికులైనవారే. వీరికి యజమానులిచ్చు కూలి దినమునకు మూడు నాలుగణాలకంటే మించదు. ఈ కూలీల సహాయమునకే అనేక వ్యాపారులు యజమానులు లక్షాధికారులైయున్నారు ఇప్పుడును అగుచున్నారు. అయితే ఆ యజమానులు ఏ కూలిజనము సహాయమున పెద్ద నాగరికులు ఐశ్వర్యవంతులు భోగపరులు కాగలుగుచున్నారో ఆ కార్మికులను నీచాతి నీచులుగను, తమ బానిసలకంటే నీచులుగను, కొందరు దురభిమానులు, అక్రమచరులు చూచుచున్నారు. ఆవాచ్యములు వ్రాయరాని దుష్పాగ్యములు కొన్నిటిలో ధనమత్తతతో ఎన్నడెన్నలను విడచి సంబుపుచున్నారు. వీరి క్రౌర్యములకు గురియై యుండరో మానవతులు తమ దౌర్భాగ్య జీవితమునకై తమ మానమును పోగొట్టుకొనుచున్నారు. కొందరు అనాథలై పోవుచున్నారు. కలియుగ జలంధరులుగాను, కీచకులుగాను ప్రవర్తించు మానవ పిశాచులగు యజమానుల కార్యములు నరికట్టుటకు స్వార్థాందులై పెద్దల మనకొనువారలు పూనుకొనక ముఖము దప్పించుచున్నారు. ఆ దుర్గుణాలకు కొరకోవుటవలన దినదినానికి వారి దురాగ్రతములు మించిపోవుచున్నవి. డిపోలను కొన్ని చోట్ల మాత్రము కప్పుడు చేసినపుకొని పోయిన ప్రతియావనవతియు అంతేకాదు ఈమునుపువచ్చిన బాలికయైనను మానము గోల్పోవలసి వచ్చుచున్నది. కేశముల్లో దారిద్ర్య ము పెచ్చు పెరిగిపోయి యున్న యీ కాలములో తిండి కలమటించు పేదల కిది యొక చేయూతగాయున్నది దానిని సంతోషింతమన్న యజమానుల యీ రాక్షసకృత్యములకు పాలయి కృశించు సోదరీమణులను చూచి విద్యలసివచ్చుచున్నది. తమ ధంగ పాటును భరింపరంగమగా బుజాపుచేసి కొనుటకు ఏ దరిద్రులను పాల్పడగలదా? కనుక కార్మిక క్షేమాభిలాషులగు గవర్నమెంటువారో లేక ఏ యితర సంస్థలవారో పూనుకొని ఈ దుష్కృత్యాలను పోగొట్టి భారత జాతియు మాన గౌరవమును కాపాడుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను. పెద్దలైనను రహస్యముగా గూడూరు ప్రజలను విచారించి చూచిన రహస్యము బయిల్పడగలదు. ఇందులో ఏ మాత్రమునకు లిపితము లేక అతిశయము లేదు.

— గూఢ సేవకుడు.

బుచ్చిలో — దశారా.

పది పన్నెండు సంవత్సరాలుగా నిలచి పోయిన దశారా ఉత్సవాలు తిరిగి యీసంవత్సరం విజయ వంతముగా జరిగినవి. ఈయుత్సవాలలోని వ్యాయామ ప్రదర్శనం ప్రశంసార్హం.

చక్రవర్తుల అనంతాచార్యులు.

జీరకభార్

అజీర్ణం, అరుచి, వాంతులు, శూల, జ్వరం కలతిపుట్టుట, నోట నీరూరుట, మైల్యవికారముల తక్షణం నిలుపును, వైద్యులచే పొగడ్తగాంచినది. రుచిగానుండును. వెల రు 0-4-0.

జీరకభార్ ఆఫీసు, తిరుపతి.

అన్ని మందులషాపులలో దొరకును.

"తెలుగులా" బుక్కులు.

ఎస్టేటులాండు ఆక్టు (యినాములఆక్టు) దావాలు, పిటీషన్లు, కాలము, తెలుగు మెద్యూళ్లు చేర్చి-	1-4-0
ఋణపరిష్కార చట్టము కొత్తఆక్టు	0-6-0
మోటారుబండ్ల చట్టము	0-6-0
గ్రామకోర్టుల చట్టము 1937 వరకు సవరణలు సివిల్ క్రిమినల్ చేర్చి-	0-8-0
రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టు	0-12-0
హిందూలా సారాంశము-	0-8-0
ఆగ్రికల్చరిస్టు రిలీఫ్ చట్టము-	0-8-0
స్టాంపు ఆక్టు-	1-0-0
సివిల్ ప్రొసీజరుకోడు (1937 సం॥ సవరణ పేజీలతో 600 లు-	8-8-0

తెలుగులా రిపోర్టులు ప్రతినెల 1, 15, తేదులయందు బుక్కులుగా వెలువడును. అన్ని హైకోర్టుల ప్రీవికౌన్సిలు తీర్పులు, కొత్తఆక్టులు జి. వో. లు ప్రకటించబడుచుండును.

సంవత్సరచందా 8-0-0

మేనేజరు,
తెలుగు లాజర్నలు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

ఉచితం! నవా సంజీవి. ఉచితం!!

ఇది కొరుకు చురుకు బట్టంటు సుఖసంకటపు వ్యాధులను హరించుటయేగాక మహాకుష్ఠువులను హరించుటలో రామబాణం వంటిది. పోస్టుకర్చు 0—2—0 అణా బిళ్లలు పంపవలెను.

యస్. వి. శాస్త్రి అండు కో.,
మప్పవరం, వెరికేపిపోస్టు.
నెల్లూరు జిల్లా.

గ్యారంటీ గ్యారంటీ

సంగీత పాఠకులు

డ్రామా యాక్టర్లు సేవింపదగిన

గంధర్వ కిన్నర స్వరామృతం

గాయకుల నభివృద్ధికి దెబ్బుటయందీ మందు అమృతతుల్యం, అతిశీఘ్ర కల్పతరువు. మృదుమధుర స్వరగాత్రసంధాయిని కోమలగుణగొంతుక కలవారి పాలిటి కల్పనామై అత్యాశ్చర్యమగు కోకిలస్వరమును పొందుటయందు దీనికిదీటుసాటి. చేతేల ఇదివాడిచూచి ధన్యులుగండు. గుణము లేనిచో బూజాఫుపరచిన డబ్బు వాపసు చేయబడును. 15 దినములకు సరిపడు డబ్బా 1-8 రు 2—0—0.

(పోస్టేజి ప్రత్యేకం)
శ్రీవాణి అండ్ కో., అల్లీపురం
వాల్తేరు ఆర్. యస్.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘము.

18 తేది బెజవాడ సమావేశ తీర్మానాలు.

18-10-37 తేదిన బెజవాడలో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ఆఫీసునందు శ్రీ. సత్యనారాయణ మూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై యీ క్రింది తీర్మానములు గావింపబడెను.

తీర్మానములు.

1. ఎ. ఇప్పటికైనను మద్రాసు ప్రభుత్వం మార్కెటింగు బిల్లు ప్రకటించినందులకు సంతోషించుచు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడ వాయిదా వేయుటను గూర్చి యీ సంఘమువారు విచారము తెల్పుచు రైతులకు తగిన రక్షణ కలుగచేయుటకు బిల్లును యీ క్రింది విధముగా సవరణ చేయవలయునని యీ సంఘమువారు కోరు చున్నారు.

బి. 1. రైతువారీ ప్రాంతాలలోని గొలదా ర్లకును యీబిల్లు వర్తింపవలయును.

2. వ్యవసాయ కూలీలందరకు,

3. గ్రామాదులలో నివసించుచు వ్యవసాయ శ్రమలపై ఆధారపడువారికి,

4. రివాజాగా యేర్పడియున్న సాంఘిక సేవలను గ్రామస్థులకు చేయుచున్న మంగలి, చాకలి, కుమ్మరి, వడ్రంగి, కమ్మరి మొదలగు వారు భూములున్నను, లేకున్నయినను, ప్రజలకు తీరుకొని జీవించుచున్నను అట్టివార్కిని ఈబిల్లు వర్తింపవలయును.

సి. వ్యవసాయముమీద 1/3 వ వంతు ఆదాయము పొందుచున్న వ్యవసాయ కూలీల కందరికిని యీబిల్లు వర్తింపవలయును. అట్టి వ్యవసాయదారులు 1938 సంవత్సరమునకు సవరింపబడిన మద్రాసురాష్ట్రి యాక్టుటిలాండు ఆక్టు క్రింద భూస్వాములుగా వుండరాదు.

డి 1. గవర్నమెంటు కిస్తుబకాయి వసూలు చేయుటకై గావించబడిన అన్ని దావాలకు కేసులకు యీబిల్లు వర్తింపవలయును.

II. కవ్క-వీ అప్పులకు సహకారపరపతి సఘాలనుండి రైతులు తీసుకున్న అప్పులకు జాయింటుస్టాకు బ్యాంకీల అప్పులకు ఇంపీరియల్ బ్యాంకీ అప్పులకు 1937 వ సం॥ జూలై 30 వ తేదీని ముందున్న సెంటుబకాయిల కన్నిటికి మర్తాలకు యీబిల్లు వర్తింపవలయును.

ఎ. మారటోరియం మధ్యకాలంలో అప్పులకు వడ్డీ పెరగరాదు.

బి. జమీందారీ గ్రామాదులలో మక్తాలకు బకాయీలకును 1937 వ సం॥ జూలయి 14 వ తారీఖునుండి పేలంగాబడి జమీందార్లకు గాని ఇతరులకే యివ్వింపవలయును. గాని యితరులు యెవరైనా యీభూములను కొనినప్పుడు వేలం మొత్తము చట్టం అమలులో నిర్వచ్చిన 6 మాసాలలో చెల్లించుచు వోయిన యిది వర్తించకూడదు.

2. భూమిలేని, పుటకయిము ధ్వంసం పడిపోయిన విధంగా రైతులకున్న ఆశ్రయభాగాన్ని తొలగించుటకు వెంటనే తగినచర్యలు ప్రభుత్వము గైకొనవలయుననియు, నోటీసు ఇచ్చిన లగాయతు వడ్డీ మాఫీకి సం. 1 కి రు 3-0-0 ల వన్ను హెచ్చు చెల్లకుండావుండును యిది 1937 సం. జూలై నెలలో చేయబడ్డ ఆ. రా. రైతుమహాసభలో అంగీకరింపబడిన ఆధరారైతాంగ కనీసకార్యక్రమంలను వెంటనే యీదేశ్యతయను ప్రభుత్వము గ్రహించోని వలయునని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు. జమీందారులకు రైతులు గు టుబకాయిలాలకివ్వవల సిన వడ్డీ యేమాత్రం చెల్లకుండచేయవలయునని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

3. ప్రభుత్వముచే నియమింపబడ్డ జమీందారీ విచారణసంఘములో జమీందారీ ప్రతినిధులకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యమిచ్చి రైతుసంఘముకుగాని అసెంబ్లీ సభ్యులుగామండి జమీందారీ రైతుల విశ్వాసమును తగ పేరలచేత నడించినట్టివార్కిని యేమాత్రం ప్రాతినిధ్యమివ్వకపోవడమునకును విచారణసంఘం యేతేదిలోపల తమనివేదికను ప్రభుత్వమున కందచేయవలయునో నిర్ధారణ చేయకపోవుటమునకు, కమిటీవారు ప్రమరించిన ప్రశ్నావళి విచారణవిషయములు చాల సంకుచితముగా నుంచుటచేతను యీ సంఘమువారు ప్రభుత్వమువార్యలయెడల తీవ్రఅసమ్మతిని వెల్లడిచేయుచున్నారు.

4. రైతులందరికిని తగిన రక్షణపొందుటకు తమవాక్కులను కాపాడుకొనుటకు గావించు పోరాటమునకు సహాయపడుటకును, ప్రొఫెసరు యన్. జి. రంగా, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు ఆర్. మంజేశ్వరరావుగార్లు ప్రభుత్వమే ర్పర్చిన జమీందారీ రైతుల విచారణసంఘములోను, కాంగ్రెసుకమిటీ యేర్పర్చిన విచారణసంఘము యొక్క కమిటీగా రైతుసంఘము తరపున పనిచేయుటకును, దానిఫలితములను యొకనివేదికగా తయారుచేసి త్వరలోనే వ్రాయుటకును యీకమిటీవారు అనుమతి యిచ్చుచున్నారు.

5. నవంబరు నెలలో అసెంబ్లీ సమావేశమప్పుడు మంత్రివర్గమునకు మార్కెటింగుబిల్లును గూర్చి రాయబారము ఆచార్యరంగాగారి నాయకత్వమున వెళ్లుటకు ప్రత్యేకముగ మారటోరియం రాయబారం పోకదానిని నడిపవలయుననియు, అందుకు గాను అన్ని జిల్లాసంఘములు జిల్లాకు కనీసము 10 మంది ప్రతినిధులను రాయబారవర్గం దక్షిణ భారత కార్మిక కర్షక సమ్మేళనము తెలియజేయు తేదీకి మద్రాసు ప్రెసుస్కటికి పంపవలయును.

6. నవంబరు మొదటివారమంతయు "మారటోరియంవారా"ముగ పరిగణించి ప్రతిగ్రామము లోను సభలుచేయించి, కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము వారు జూలై 14 వ తేదీ లగాయతు మంత్రివర్గములు స్వీకరించియుండుటచే ఆనాటినుండి మారటోరియం అమలులోకి రావలయునని, వెంటనే ఆక్టుగా చేయవలయునని తీర్మానములుచేసి మంత్రివర్గమునకు తెలియపర్చునట్లు యేర్పాటు చేయవలయునని జిల్లా రైతుసంఘములను, రైతుసంఘ శాఖోభిమానులను, రైతుసేవకులను, కవితర ప్రజాసేవకులను యీ కమిటీవారు కోరుచున్నారు.

7. రైతురక్షణయాత్రను, ప్రత్యేక మారటోరియం నాయకవర్గం మద్రాసుచేరి మంత్రులకు నివేదించ వగనను అపుడలచేయుటకును, మరల యాత్రను ప్రారంభించు తేదీ నిర్ణయము చేయుటకు సంఘాధ్యక్షులకు అధికారము యిచ్చిరి.

8. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆంధ్రరాష్ట్ర రయితుసంఘంవారి రైతాంగ కనీస కార్యక్రమలను చిత్తూరు కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశములో అంగీకరించి వంత్రులను వెంటనే చట్టం తయారుచేయుటకు నిషాద్యపేసిన విషయమును మంత్రివర్గమువారి దృష్టికి తెచ్చియు సంఘము కనీసకార్యక్రమలను ఆధారము చ్చుకొని వెంటనే శాసనములుచ్చి రైతులను రక్షణకల్పచేయవలయునని సంఘమువారు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

9. పేదరైతులనుండి నూతనముగా సాగుబడు భూమిపై వసూలుచేయుచున్న సబరాజా రు 15 రు 25 లను వెంటనే రద్దుచేయించవలెను.

10 బాట్లీవాలాగారిని కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం అరెస్టుచేయుట నిరసించుచు వెంటనే విడుదల చేయవలసినదిగా కోరిరి.

11. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతురక్షణయాత్రవారు నిరంతరం ఎడతెగకుండా మూడుమాసముల నుండి 1800 మైళ్లు కాలినడకను ప్రయాణముచేయుచు 420 గ్రామములను ప్రచారముగావించుచు షుమారు 4 లక్షల ప్రజను కలుసుకొని ఏడుజిల్లాలలో సంచారము గావించినందులకు / యాత్రను సాగించి రాయలసీమలో కూడ సంచారంచేసి రైతాంగ కనీసకార్యక్రమలను కష్టాలను మద్రాసు మంత్రివర్గమునకు నివేదించవలెను.

కాంగ్రెసు యువజన, సామ్యవాదసంఘములను, రయితుసేవకులను, లక్షలాది రయితులను యాత్రికులకు సహాయమొనర్చి హృదయపూర్వకముగ స్వాగతమిచ్చినందులకు యీసంఘము వారు వారిని అభినందించవలెను.

12. దక్షిణ యిండియా వాణిజ్యసంఘమును అంగీకరించినట్లే యీకమిటీని, రయితుసంఘములను గుర్తించి రయితులకు సంబంధించి ప్రభుత్వ నియమితకమిటీలలో ప్రాతినిధ్యమొసగునట్లు ప్రభుత్వము యేర్పాటులుచేయవలయును.

13. కాంగ్రెసుమంత్రివర్గం వచ్చిన తరువాత కూడ రాజకీయఖైదీలవిడుదలకు ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రము అవుసరములేదనడము, అప్రస్తుత మనడము చాల అసంతృప్తికరముగా నున్నదని భావించుచు వెంటనే మంత్రివర్గమువారు ఆంధ్రరాష్ట్రమును యేర్పాటుచేయుటకు తీవ్రకృషి చేయవలయును.

14. మంత్రివర్గంవారు వెంటనే హిందూధర్మాదాయబోర్డు ఆక్టును యింక కట్టుదిట్టముగాచేసి దానిపైవచ్చు ఆదాయంను హెచ్చుగా గ్రామపునరుద్ధరణకును, హిందువుల బాగోగులకును ముఖ్యంగా వెనుకబడిన జాతుల బాగోగులకును వెచ్చించునట్లు ఆక్టులో అవకాశములు యేర్పాటుచేయవలయును.

చలసాని వాసుదేవరావు.
ప్రధాన కార్యదర్శి,
ఆం॥ రా॥ రై॥ సంఘం.

తిమ్మసగారిపాళెం కూలీలసమ్మె

గూడూరు తాలూకాలోని ఈ గ్రామంలో సెప్టెంబరునుండి సమ్మె ప్రారంభమైనది. వినిర్గల్లోటాలతో కూలీలు రైతులు కొల్చుట మైనమ్మెకు కారణము. సమ్మెచిన్నందుకు కొందరురైతులు వీటిని మానుకున్నారు. కొందరు పీటిపై పాడుచున్నారు. ఖరా మద్రాసుతల వాదకలెనని కూలీలు కోరుచున్నారు.

ఇటీవల గూడూరు పోలీసువారు విచారణ జరిపిరి.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,
ఆంధ్రరాష్ట్ర వ్యవసాయకూలీ సంఘ సంయుక్త కార్యదర్శి.

మహాత్ముడిచేతులలో ఒక లెక్చరరికి ప్రతిభా లక్షణముగా నిరూపించు వ్యాకము ప్రముదించిన చేరుకుని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు "ఎవర్" పత్రిక చెల్లించిన రు 500 ధరావతు స్వాధీన పరచు కొనిరి.

గుంటుపల్లె గ్రామపంచాయితీ కోర్టులో.

దావా నెం 5/1937.

బద్ధునారాయణ:— వాది.
వల్లపేకల ఆదెయ్య:— ప్రతివాది.

వాదిప్రేరటికి ప్రతివాది తే 20—9—36 వ్రాసియిచ్చిన ప్రోనోటు అసలు ఫాయిదాలు రు 34-5-4 లకు యీకోర్టులో వాది దావా చేసియున్నారు, ప్రతివాది హాజరై ఆక్షేపణ తెలుపుకొనుటకు తే 30—10—37 ది పగలు ఘం 1 కు వాయిదా వేయబడియున్నది. అట్లు ప్రతివాది హాజరు కానియెడల అతని పరోక్షమందు ఆవ్యాజ్యము విచారించి తీర్మానించబడుగునని యిందు మూలముగా తెలుపడమైనది.

బి. శంకరయ్య,
ప్రెసిడెంటు.

అద్భుత ప్రశ్న.

భూత భవిష్యత్ వర్తమానముల గూర్చి మానవులు ఊహించ సాధ్యంగాని విధంగా ప్రశ్నలు చెప్పబడును.

ప్రశ్నలు వ్రాసి పెట్టక్రింద పెట్టి పైన స్టాంపు తాళముపెట్టి దానిలో నీ స్వలోని ప్రశ్న కోరేవారు రెఫ్యూజి కాగితాలు అనికిలో మేం చదువును. వెంటనే సమాధానాలు వాటం తట అవి ఆ కాకితంమీద వ్రాయియుండును.

ఇది ఎప్పుడీగాను, కనికట్టుగాదు, ఇంద్రజాలంగాదు.

5 ప్రశ్నలకు— రు 1—9—0 పోస్టులోగూడా కోరవచ్చును.

కె. రామయ్య
జమీన్ రైతు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

జాలి గొలిపే బాలపాపలు

కలిదంద్రులకు ఆనందము గూర్చుతూ అల్లారు ముద్దుగా పెరుగుతూ బంతులవలె గంతులేస్తూ వుండవలసిన కొంతమంది యీనాటి మొండటూ బాధలనొందుతూ జీవిస్తూవుంటారు.

పాపము ఆ బాలపాపలకు

లివర్ అండ్ స్ప్లీన్

వ్యాధులు సంక్రమించి వారి ఆరోగ్యమును పూర్తిగా రూపుమాపి వేస్తూవుండును. కాలుచేతులు సన్నగిల్లి, పొట్టఉబ్బిపోయి, శరీరము పచ్చబడి, మలబద్ధకము, అరకవరోచకములు, ఆకలి సంప్రాప్తమై ప్రాణము తీస్తూవుంటే పాపమాపిల్లలు ఇంక ఆరోగ్యముగా యెలావుంటారు? వీరికి

బాలభాస్కర

ఆరోగ్యవంతములను ప్రసాదిస్తుంది. లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులు బాలభాస్కరముచే పటాపంచలు కావలసినదే. నేడే బాలభాస్కరము మీ బిడ్డలకు యీయండి.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

మద్రాస్.

నెల్లూరు ఏజంట్లు:
పి. సుబ్బారావుఅండ్ సన్స్
కెమిస్ట్స్, నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు

22—10—37.

పట్టాభిషేక వరములు.

వెంకటగిరి రాజా సర్వజ్ఞ కుమార కృష్ణ యాచేంద్రులవారికి పట్టాభిషేకం 14 తేది వైభవోపేతంగా పూర్వ సాంప్రదాయానుమతంగా జరిగింది.

. . . ఏతత్ పట్టాభిషేకోత్సవ సందర్భాన రాజాగారు రైతులకు కొన్ని వరాలు ప్రసాదించినందుకు రైతులు కృతజ్ఞులు- కాని ఆ వరాలేమిటో పరిశీలింతము:- పాతడిక్రీల్లోనుండి 3 లక్షల బకాయీలు రైతులకు తోసివేస్తారట వారివారి ఆర్థిక స్థితిగతులబట్టి. అంటే ఆస్థిలేనివారికి తోసివేస్తారని అర్థంగదా? అట్లయితే ఈపని కటిక మార్వాడీ, కర్రదీసుకొని పైకిమాకే కాబూలీ యిద్దరు చేస్తున్నదే! రానిబాకీలు తోసివేయడం త్యాగమనిపించుకోదు; యుక్తి అనిపించుకుంటుంది. లోకాన్ని మభ్యపెట్టడ మనిపించుకొంటుంది; కాంగ్రెసు మంత్రుల కళ్లకు గంతగట్టడ మనిపించుకొంటుంది. ఈ తోసివేతలు పూర్వాన్నుండి జరుగుచున్నవే. వెనుకటిదివాన్లు, స్పెషలాఫీసర్లు, వసూలుద్యోగులు వీరంతా యీ కార్యక్రమం అనుసరిస్తున్నదే. దీనికిపట్టాభిషేకం కావలెనా? అసలు పాతబాకీలు 15 లక్షలదాకా నిల్వలోఉన్నవి. వాటిలో 3 లక్షలు తోపుడంటే రు 1 కి 0-3-0 ల దామాషా అన్నమాట. ఆ దామాషా ప్రకారంగూడ అందరికివ్వక రానిబాకీలను మాత్రమే యీ మూడు లక్షలకు సరిపెట్టేయడల మూడులక్షలే గాదు ఈ రానిబాకీలు 7 లక్షలకుగూడ మించుతవి. కాన ఆవరం 7 లక్షలదాకా పొడిగించినా జమీందారుకునష్టంలేదు.

వెనక ఆర్థిక మాంద్యానికి రైతులకు రు 1 కి 0-2-0 లు తగ్గిస్తామన్నారు. అదీ తమ విధేయులు ఏ కొద్దిమందికో, ఏకొన్ని ప్రదేశాల్లోనో, వారుచెప్పిన తేదిలోపల పూర్తిమొత్తం చెల్లించిన వారికిమాత్రం యిచ్చారు. ఇది డబ్బు కక్కుర్తికిచేసిన యుక్తిగాని శిస్తు తగ్గింపుకాదని అప్పుడేరైతులు తెలుసుకొన్నారు. తర్వాత జూబిలీమహోత్సవ సందర్భములో లక్షరూపాయలు రైతులకు తోసివేస్తామని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. అదీహుంశక్కే! అంటే? రానిబాకీలు, 12 సం॥ల లిమిటేషన్ దాటి పోయ్నవి, విధేయులవి, అలాటివాటిని మాత్రం అలక్షకు మురిపెట్టుంటారు. ఈమారుకూడ అలాంటివే. అభివృద్ధి శాఖాధికారి రంగసామి నాయుడుగారిని తెచ్చి ల్యాండు మార్టిగేజిబ్యాంకులు పెట్టించి వాటిలో రైతులకు అప్పులిప్పించే వాగ్దానాల్లో శిస్తు బకాయీలు నూటికి 70 తోసివేసి 30 తీసుకొని బ్యాంకులోబెట్టి ప్రజాభివృద్ధి కార్యాలకు ఉపయోగపెడతామన్న మాట లేమైనవో? అవాగ్దాన ప్రకారమైతే 10½ లక్షలు తోసివేత క్రిందకురావాలెగదా? అదీ అందరికి అన్వయించాలెగదా? "ఆర్థికస్థితిగతినిబట్టి తోసివేస్తాము మూడులక్షలు" అనడమేమిటిది? లోకాన్ని మెప్పించడానికిచేసే యుక్తికి కూడా కళ్లుండాలె. మా డు ల క్ష లు బాకీలు అందరికి తోసివేస్తామనిచెప్పిన బాగుండేది తర్వాత తోసివేసినా తోసివేయకున్నా. దీనితో రైతులకుకొత్తగా వరిగేదేమీలేదు; అంతా పాతగొడవే.

పైర్లవారిశిస్తులో ఆకుతోటలకుమాత్రం సగంతగ్గిస్తామనీ, పసుపుకు నూటికి 40 దామాషా తగ్గిస్తామని వరమిచ్చారు. ఈతెముక్కల పాంతీయులకు ఆకుతోటకు య 1 కి రు 78 లు పసుపుకు రు 35 లున్నది. ఈమధ్య పైర్లవారి తీసివేస్తాము య 1 కి రు 10 లకు ఒప్పుకోమంటేనే రైతులు ఒప్పుకోని సందర్భంలో నేడు రు 78 ల రేటును రు 40 లకు తగ్గించామంటే ఎవరికి సంతృప్తి? ఇవన్ని కాంగ్రేసుమంత్రులకు ఘనంగా కనపడడానికి చేసేటక్కులు.

అసలే పైర్లవారిపోయి ములుంశిస్తులు గూడ ప్రక్కగవర్నమెంటు రేటుప్రకారం తగ్గాలనేఆందోళన మధ్యభాగంలో- విచారణ మధ్యభాగంలో- ఆక్షనవరణ సంవత్సరం నాటికైనా కళ్లజూడబోతామని కలగనే యీ మధ్యభాగంలో ఈ రామాయపట్నం మధ్యస్థాలెవరిని తృప్తిపరచగలవు? ఎటూ రేపు పోతున్నవికాబట్టి పైర్లవారి శిస్తులన్నీ తీసివేశామని ఉదారంగా ఒకమాట చెపితే ఎంతబాగుండేది?

హరిజనులకు సగంబాకీలు తోసివేస్తారట. అబ్బా! హరిజనులమీద ఎంతదయ! కూటికిలేక మలమలమాడి పిల్లామేకా చచ్చిపోయ్యె అరవమాలల సంగతిలో ఆదయ కనపరచరాదా? హరిజనులకు అసలు భూములులేవు కాబట్టి బకాయిబాకీలు సగం తోసివేసేదానికంటే అరవమాలల సమస్య పరిష్కరిస్తే చైతన్యంగల భూతకోటంతా సంతసిస్తుందే!

అనాదిగా ఉచితంగా అడవుల్లో తెచ్చుకుంటున్న పచ్చిఎరువు అకరువు క్రయంగట్టి దానిలో నూటికి 40 పాళ్లి తగ్గిస్తారట! ఏమి వరములండి ఇవి?

అన్నాతురులై మలమలమాడుచూ, అప్పులతో కుంగిపోతూ ఆ ఫసలీశిస్తులే పూర్తిగా చెల్లించుకోలేక జమీందారీ పద్ధతే నిర్మూలంచేయుమని పరమేశ్వరుని స్మరించు యీ దౌర్భాగ్యపు రైతులకు ఈ మృషావరాలు ఏమి ఉపకరిస్తవి?

రైతులారా! మీ ఆందోళన అరికట్టడానికి చేసే మచ్చుమందులుగాని, ఇవి వరములుకావు. కావున మీరు తీవ్రకృషిజేసి అధమం రాష్ట్రరైతు సంఘమువారు కోరిన కనీసపు కోర్కెలనైనా ఆక్టులో సవరించుకొనేటట్టు చేయవలెను. కేవలం కాంగ్రెసు మంత్రులనమ్ముకుంటే లాభంలేదు. నీయాందోళన, కృషి ఉండి తీరవలెను. అమ్మయినా అడగందే ఆందోళనచేయందే పెట్టునగదా? నిద్రపోవలదు. మంచిసమయం. రైతుబిడ్డా! లెమ్ము; కార్యోన్ముఖుడవుగమ్ము.

బాట్లీవాలా విడుదలయిరి.

'కోర్టువారుకోరినప్రకారం ఒప్పుదలను వ్రాసియిచ్చుటకు పిటీషనరు ఒప్పుకొనినాడని ఆయన తరపు అడ్వొకేటు చెప్పుచున్నాడు. కావున రు 2000 ల స్వంతహామీయిచ్చి నెల్లూరు స్టేషనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటునకు సమ్మతమగునట్లు చెరి రెండువేల రూపాయిలకు హామీనిచ్చు మరి యిద్దరు వ్యక్తులచేత జామీను యిప్పించినచో పిటిషనరును విడుదలచేయవచ్చును.

జామీనుమీద విడుదల పొందినవెంటనే తాను బొంబాయికి పోవుదుననియు 1937 నవంబరు 1 తేదిలోపల తాను తిరిగి నెల్లూరునకు రావలెననియు, సభలయందు ఉపన్యసించననియు, ఊరేగింపులయందు పాల్గొననియు, పిటీషనరు ఒప్పుదల వ్రాసియివ్వవలెను'. అని 21 తేది హైకోర్టువారుత్తర్వుచేసిరి.

ఆ ప్రకారం 22 తేది జామీనుపై విడుదల కాబడిరి. కోర్టుగద్ద వేసవికల ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగాచేరి. జయజయ ధ్వానములుచేసిరి. విడుదలైనవెంటనే వారు మైపాడుకెళ్లిరి. ఈ రాత్రి నెల్లూరుకువచ్చి మెయిల్‌లో బొంబాయి వెళ్లెదరట.

గత నెల 20 ది సాయంత్రం బొమ్మారెడ్డి . . . రెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద కోవూరు గ్రామమున రైతుల సమావేశమై ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంవారి సూచనల ప్రకారం వెంటనే మారటోరియం ప్రకటించవలెననియు, తీర్మానముల గావించిరి.

—శంకరయ్య

మాడభూషి నరసింహాచార్యులుగారు బి. ఎ. బి. యల్. మధుమేహవ్యాధిచే వారంరోజుల నుండి బాధపడుచూ యీరోజున నెల్లూరులో స్వగృహమున దివంగతులైరి

ఆంధ్రదేశంలో కాంగ్రెసు సభ్యులు.

గుంటూరు	షుమారు	74	వేలు
తూర్పుగోదావరి	,,	40	,,
పశ్చిమగోదావరి	,,	85	,,
తూర్పుకృష్ణ	,,	24	,,
పశ్చిమకృష్ణ	,,	44	,,
నెల్లూరు	,,	7	,,

పైలెక్కలు చిత్తగిస్తే నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు కలవరపడకూడదా! కేకలో.

రామయోగిగారు

శ్రీ యోగిగారు కళ్ళ దశమినాడు అరుణాచలము వెళ్లి రమణమహర్షి జయంతివరకును అక్కడనే ఉండెదరు. వారికొరకు అన్నారెడ్డిపాలెం వచ్చువారు యీ విషయమును గమనించకోరెదను.

—పొణకా కనకమ్మ

బెజవాడ ఆంధ్ర సభలు

బెజవాడలో 25, 26 తేదులలో ఆంధ్రమహాసభలు :—

పాంబమూర్తి పంతులవారి హయాంలో మేల్కొన్న ఆంధ్రపుత్రులంతా కృష్ణాప్రవంతి యొడ్డున మాతృసందర్శనం చేసుకొని కంకణధారులై కార్యోన్ముఖానికి గడంగ బోతున్నారు. ఆంధ్ర సంతానమంతా లెండి.పరువెత్తండి! బెజవాడలో సమావేశం కాబోవు ఆంధ్ర ప్రాణికర్తన్ని దర్శించి, కలబలుక్కొని, నడుములుగట్టి గమ్యస్థానం చేరువరకు నిద్రపోమని శపథం చేయండి.

ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగుల సంఘము.

స్థాయిసంఘ సభ్యులకు విజ్ఞాపన.

ఈ సంఘముయొక్క అవసర కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము రాగల 1937 సం॥ అక్టోబరు నెల 31 తేది ఆదివారమున సాయంత్రం 2 గంటలకు నెల్లూరు పట్టణములో డి॥ కో॥ సెంట్రల్ బ్యాంకుయందు జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. గాన, తాము తప్పక విచ్చేయప్రార్థన.

వి. చిదానందం,
సెక్రెటరి.

పత్రం దొరికితే?

నెల్లూరుజిల్లా కోవూరుతాలూకా వేగూరు పడవలపాపయ్య పేరటికి అదేగ్రామం గంగపట్టపురాగడు భార్య ప్రతి లీ, కుమారుడురోసిగాడు తే 22—10—1925 దిన రు 876—14—10 లు వ్రాయించి రిజిష్టరు చేయిచ్చిన చూపుడు ఆయుక అప్పుపత్రం వాయిదా వెళ్లిపోతూ వున్నందున దావా చేయుటకుగాను, కావలికి తీసుకొనిపోతూవుండగా తే 21—10—37 ది మధ్యాహ్నం వేగూరు కోవూరుమధ్యరోడ్డులో పోయినది. యీపత్రము యెవరికియయిన దొరికినయెడల వారు యీక్రింది అడ్రసుకు చేర్పించ కోవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

పడవల పాపయ్య భార్య తులసెమ్మ
వేగూరు.

C/o జమీన్ రైతుపత్రికా ఆఫీసు,
నెం 93 వ పండువారివీధి, నెల్లూరు

House for Sale.

నెల్లూరుటవును తిప్పరాజువారివీధిలో అంజనేయస్వామివారి దేవాలయమునకు ఎదురుగావుండే డోరునెం 188 యిల్లుఖాళీస్థలము షుమారు 100 అంకణములు అమ్మబడును గలయువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాసికనుక్కోవచ్చును.

వెన్నెలకంటి గోపాలరావు,
ప్లీడరు, కనిగిరి.

ఆచార్య రంగా
జయరామరెడ్డి
పెరుమాళ్లనాయుడు
గార్ల అధ్యక్షతన.

దర్శి జమీన్ రైతుల మహాసభ.

వేలకువేలు రైతులు,

* తాళ్లూరు దృశ్యం. *

మారుటోరియం వెంటనే రావాలె.

దర్శిడివిజన్ జమీన్ రైతుల మహాసభ తాళ్లూరు గ్రామంలో 20-10-37 తేది సమావేశమైంది. డివిజన్ పడమర ప్రాంతం మొదలు తూర్పు! చివరవరకు రైతులోకమంతా గడ్డతో కదలివచ్చింది. అదెక్కడ ఉత్సాహం! అదెక్కడ కోలాహలం! తాళ్లూరు గ్రామం చాలా పెద్దది. 8600 మందిజనసంఖ్య. ప్రతి వీధిలోను, ప్రతి యింటిముందర ప్రజలే. కేలయీనివట్టయింది.

నాయకులరాక

కాట్రగడ్డ వెంకటనారాయణరావు (ఎం.ఎల్.ఎ.) గారును, బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి గారును, జ్వరముచేత్ల రాజాలకపోయిరి. బత్తిన పెరుమాళ్ళనాయుడు, (యం.ఎల్.ఎ.) గారును, చీమకుర్తి వాస్తవ్యులు కోటు జయరాంరెడ్డి గారును, సంగం బాలిరెడ్డిగారును, 19 తేది రాత్రికేవచ్చిరి. రంగాగారు 20 తేది 11 గంటలకు విచ్చేసిరి. రంగాగారికారు వచ్చినంతనే జయజయధ్వానములు మిన్నుముట్టిపోయినవి.

పతాకోత్సవం.

ఉదయం 10 గంటలకే జాతీయపతాకోత్సవం శ్రీయుతులు బత్తిన పెరుమాళ్లునాయుడు గారిచే జరుపబడెను.

మహాసభ.

మహాసభ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు ప్రత్యేకంగా నిర్మింపబడిన పందిరిలో సమావేశంకాబడెను. రైతుప్రతినిధులు షుమారు 5, 6, వేలమందివచ్చిరి. నిర్మించినపందిలి చాలలేదు, చాలమంది పందిలికి వెలుపలగూడ ఉండవలసివచ్చెను.

సభనలంకరించిన పెద్దలు.

రంగా, జయరామరెడ్డి, పెరుమాళ్లునాయుడు, గో. బాలకృష్ణారెడ్డి, పంచాగ్నుల వెంకటేశ్వర శర్మ, మెల్లూరు వెంకటశేషయ్య, వాకిచర్ల రామిశెట్టి, నీలంరాజు పట్టాభిరామయ్య, రావిపాటి మహానంది, నాగినేని వెంకయ్య, రావూరు బసవయ్యశెట్టి, వి. అప్పనాచార్యులు, అంగలకుదిటి మల్లికార్జునరావు, రాచకొండ వీరయ్య, ఇడమకంటి గుర్వారెడ్డి, బోగిరెడ్డి యల్లమందారెడ్డి, తిరికాల వెంకటరమణారెడ్డి, రామానాయుడు, మాలెళ్ల సీతారామయ్య గార్లును తదితర ప్రముఖులు పలువురును వచ్చిరి.

సభోపక్రమణిక.

ప్రథమమున దైవప్రార్థన, రైతుగీతాలు శ్రీ పంచాగ్నుల వెంకటేశ్వరశర్మగారిచే చదువబడెను. ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షోపన్యాసము నీలంరాజు పట్టాభిరామయ్యగారిచే చదువబడెను.

సభను ప్రారంభించుచు శ్రీఆచార్య రంగాగారు ఉత్తేజకరమగు నుపన్యాసమునిచ్చిరి. సభాధ్యక్షులు కోటు జయరామరెడ్డిగారు కే. వి. నారాయణరావుగారు జ్వరముచే రాలేకపోయినందున ఆసభాధ్యక్షతవహించవలసి వచ్చినదనియు, సభాంతమున తన అభిప్రాయముల వెలిబుచ్చెదనని చెప్పిరి.

సభకు రాజాలక పోయినందులకు విచారించుచు సభ విజయవంతమగు నెరవేర ఆశీర్వదించుచు, రైతుల కర్తవ్యమును నిరూపించుచూ పంపిన శ్రీమాగంటిబాపినీడు, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య గార్ల ఉత్తరములు చదువబడెను.

మారుటోరియ వారం

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం వారి తీర్మానప్రకారం నవంబరు 1 తేదీనుండి 7 వరకు మారుటోరియ వారంగా పరిగణింపవలెను.

ప్రతిచోటసభలుపెట్టి తీర్మానాలు జేసి ప్రభుత్వానికి టెలిగ్రాములద్వారా, విజ్ఞప్తుల ద్వారా తెలుపుకోవలెను.

మారుటోరియ రాయబారం

14-11-37 తేది ప్రధాన మంత్రికి మారుటోరియాన్ని గూర్చి రంగాగారి అధినత్వాన ఒక రాయబారం నడుపబడును. ప్రతిజిల్లానుండి 10 మందికి తక్కువగాని రైతుప్రముఖులు మద్రాసు వాహిని ఆఫీసువద్ద చేరవలెను.

వివరాలకు బెజవాడలో ఉండు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘంవారికి వ్రాయవలెను.

తీర్మానాలు.

తర్వాత తీర్మానాలు ప్రవేశపెట్టబడెను. వీటిమీద పలువురు ఉపన్యసించిరి.

మారుటోరియంబిల్లు వెంటనే కొన్ని సవరణలతో ప్రవేశపెట్ట వలసినదనియు, వెంకటగిరి ఎస్టేటుపరిపాలన దుస్థితిలో నున్నది కావున వెంటనే కోర్టుఆవ్ వార్డ్సు పెత్తనంక్రిందకుతీసుకొని పరిపాలించ వలసినదనియు, ఆంధ్ర రైతుసంఘంవారు, ఆంధ్ర, జమీన్ రైతు సంఘంవారు ఆమోదించిన జ॥ రై॥ కనీసపు కోర్కెలతీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నామనియు, ఎస్టేటులాండు ఆక్టులో కొన్ని ముఖ్యసవరణలు సూచిస్తూ ఆ ప్రకారం ఆక్టు సవరణ కావలసినదనియు, బాట్లీవాలాను వదలిపెట్ట వలసినదనియు, మొదలగు తీర్మానములగావించిరి. జిల్లాబోర్డుమెంబరు తిరికాల వెంకటరమణారెడ్డిగారిని రాజీనామాయివ్వవలసినదనే తీర్మానమురాగా రంగాగారు దాన్ని ఉపసంహరించు కోవలసినదని ఉపపాదకుని కోరగా ఉపసంహరించుకోబడెను. సభ రాత్రి 7 గంటలకు పరిసమాప్తం చేయబడింది.

సభకురానివారు.

దర్శిడివిజనుకు తలకాయంటివాడుగా వ్యవహరించవలసిన పోతవరం పొట్లపల్లి గురప్పనాయుడు గారును, కొన్నివేల సంవత్సరాలు జిల్లాబోర్డు మెంబరుషిప్పును పాక్కుభుక్తాలతో అనుభవించి ఇతర్లు పెరుక్కున్నందున అత్యాకనావిరక్తితో వెంబడిసిప్పును సన్యసించిన భొట్లవెంకంభొట్లు గారును, అయిదుఆరువేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుకొని నాయుడుగారి సాంబ్రాజ్యాన్ని ఆక్రమించుకొని "రాజనిష్కంటాభ్యంతర కారికేశ ఫలమబ్బిన వానరుడేమి చేసెడిరా" అన్నట్లు వరులుకున్న ఆబ్బు బాలయ్య శెట్టిగారును, నాయుడుగారి వారిలో మిత్రులు దారం తిప్పారెడ్డి పుత్రరత్నాలును, నాయుడుగారి కంట్రాక్టు ఆశ్రితమిత్రుడు త్రిపురయోమాత్యుడును, ఈసభను తొంగిచూడడానికైనా రాలేదు. ఈడివిజనునంతా గోపురాన్ని మోసే బొమ్మమాదిరి తమ భుజస్కంధాలమీదే మోస్తున్నామని వీరు, మోస్తున్నారని రాజాగారు, అనుకొనే యీఅమాంతమైన పెద్ద నాయకులు రాకపోయినా సభ నిర్విఘ్నంగా జరిగింది ఆశ్చర్యమాహా!

వెంకట్రామిరెడ్డిగారు.

ఈచనిటిపర్రలో ఉత్తమరీజాన్ని నాటి సస్యవంతంగా జేసిన ఇదమకంటి వెంకట్రామిరెడ్డిగారు ఆనారోగ్యంతో బాధపడుతూ సభకురాలేక పోయినారు పాపం! నాయకులంతా వెళ్లి వారిని దర్శించి వారికి అచిరకాలంలోనే ఆరోగ్యం గల్గుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించిరి.

వివరాలు ముందు ప్రకటింపబడును.

జాషువ కవిగారు.

రాత్రి 9 గం॥ తిరిగి సభసమావేశం కాబడింది. జాషువకవిగారు తన మాధుర్య కవితారసాన్ని శ్రోతలకు తనివితీర శ్రావించారు. కవిత్వమంటే అతనిసొత్తు; కలంటే అతడేనన్నారు. ఈలాంటి కవికుమారుల అమృతక్షీరాన్ని పారిస్తే ఆంధ్రదేశంలో పట్టభూము లెక్కడుంటవన్నారు శ్రోతలంతా.

నెల్లూరుకు జయప్రకాష్ నారాయణగారి రాక.

దగావద్భారత సోమలిస్టు సంఘ కార్యదర్శిగారైన జయప్రకాష్నారాయణగారు తే 23 ఉదయం కలకత్తామెయిలులో నెల్లూరున దిగిరి.

వెంకటగిరి రాజాగారి పట్టాభిషేకం.

12-వ పేజీ తరువాయి.

వాయిదేలను, నాప్రజలు మాపుదురని నేను నమ్ముచున్నాను. యిటువంటి సమయములందు మా సంస్థానప్రజల మేలుకు కోరి కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయుచున్నాను. వాటిలో ముఖ్యమైనవి కొన్ని టినిమాత్రము యిప్పుడు తెల్పుచున్నాను.

మా సంస్థానమునకు రైతులు బాకీపడియుండు కిస్తులలో డిక్రీబాకీలలో మూడులక్షల రూపాయిలు త్రోసివేయదలచినాము. అందు వారివారి ఆర్థికస్థితినిబట్టిరైతులకు బాకీలుత్రోసివేయబడును.

ఆరుతోటల కిస్తుకేట్లను నూటికి 50 వంతులు పసుపుపైరులకు నూటికి 40 వంతును తగ్గింపదలచియున్నాము. త్వరలోనే ఆట్టియేర్పాట్లు చేయబడి ఉత్తరువులు జారీచేయబడును.

హరిజనులకు డిక్రీబాకీలలో ఏబది వంతులు త్రోసివేయుదుము. వెంకటగిరి హైస్కూలులోను, నెల్లూరు హైస్కూలు కాలేజీలలోను హరిజనులు జీతములులేకుండా చేర్చుకొనబడి విద్య నేర్పుటకు ఏర్పాట్లు చేయుదుము.

అనుమమడి ఆకులు ఖరీదుకు యిప్పించుటలో నూటికి 40 వంతు తగ్గింతుము. మారైతులకు నీటి వసతులను గావించుటకు కొన్నిక్రొత్తస్కీములను ఏర్పాటుచేయుటకును, గవర్నమెంటువారిని మాసంస్థానము తరఫున కోరుచూ దానికి తగు ఉన్నతోద్యోగిని ఒకరిని ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా విన్నవించుకొనియున్నాము. ఇప్పటి కప్పుడె సంస్థానాభివృద్ధినికోరి రైతుల ఆర్థికస్థితిని చక్కజేయుటకై ఒక స్పెషల్ ఆఫీసరుగారిని గవర్నమెంటువారి అనుమతిపొంది నియమించియున్నారము.

మీరు నాకొసంగిన నజర్లను ఒక ఫండుగా చేర్చి అదిచాలక పోయినచో నాసంస్థానము నుండికొంత ధనముచేర్చి ప్రతిసంవత్సరమును దానిపై వచ్చు ఆదాయముతో రైతు విద్యార్థులను, వ్యవసాయకళాశాలలో నభ్యసించునట్లు చేయుటకు సంకల్పించుకొనియున్నాము.

మమ్ముగూర్చియు, మాసంస్థానము వారినిగూర్చియు వొసంగిన సన్మానపత్రములను నేను కృతజ్ఞతతో స్వీకరించుచున్నాను.

బ్రాహ్మణులు మున్నగు హిందువులు, ముసల్మానులు, క్రైస్తవులు, మొదలగు అన్నిసంఘముల వారి ధర్మములను చక్కగా నిర్వహించుటయందు మేము అప్రమత్తులమై యుందుము. ముఖ్యముగా బ్రాహ్మణులు వారిధర్మమును వారుచక్కగా నిర్వహించుచు యితరులకు మార్గదర్శకులై యున్నంతకాలము మేము వారియెడల సంపూర్ణభక్తి విశ్వాసములతో నుందుము. మతధర్మములపట్ల అందరియెడలను మాకు సమాన ఆదరణము కలదు. పౌరులకుగాను ఈపురమునకు విద్యుచ్ఛక్తిని ఏర్పాటుచేయగలిగితిమి.

మాసంస్థాన పోషణలో నుండు విద్యాలయముల అభివృద్ధికి తోడ్పడ నిశ్చయించుకొన్నాము. మాసంస్థానములోని రైతులకును, మాకును సంఘీభావము కలిగి పరస్పర విభేదములు లేక మాప్రజలను మేము కాపాడుటకును చక్కటి సేవ చేయుటకును, దేశసేవయు చేయుటకును, శాంతితోను నుందుమనుట. దానికి మాయొక్కయు, భగవంతుని యొక్కయు ఆశీర్వాదములు నాకు తోడ్పడవలెనని నమ్ముతూ శ్రీరామచంద్రుని ప్రార్థించుచున్నాము.

మారటోరియంబిల్లు

సుంకర సూర్యనారాయణ బి. ఏ.
(కృష్ణాజిల్లా రైతు సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి.)

మద్రాసు ఋణవిరామపుబిల్లు 24-9-37 తేదీన ప్రచురించబడ్డది. కాని వ్యాఖ్యానశాస్త్రసంబంధమైన చిక్కులేమీ రాకుండా ఆలోచనచేసి చట్టం సరిచేసేటందుకు దాని విచారణ కొన్ని వారాలు వాయిదావేయబడ్డట్లు ప్రధానమంత్రిగారి ప్రకటనతో చట్టంగాకుండా ఆగిపోయింది. కాంగ్రెసువారు అధికారం స్వీకరించిన మరుక్షణమే మారటోరియం ప్రకటిస్తారనుకొని, అలక్ష్యమైనందుకు నిరుత్సాహపడ్డ రైతులు బిల్లువల్ల పొందిన సంతోషమును ప్రధానిగారి వాయిదా ప్రకటన భగ్నపరచింది. ఇకే అదునుగా ఋణదాతలు పేదరైతుల్ని తొందరపెట్టుతున్నారు. దావాలువేస్తామనీ, డిక్రీలు అమలు జరుపుతామనీ భయపెడుతున్నారు. రైతులలో యీఆందోళన తగ్గాలంటే ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు చెప్పినట్లు చట్టం సెప్టెంబరు 24 వ తేదీ నుండిగాని మంత్రివర్గమువారికి ధైర్యమున్నచో 14 వ జూలై నుండిగాని అమలులోకివస్తూ బిల్లుకూడా వచ్చేనెల మొదటివారంలోగానన్నా శాసనం కావాలి. లేనిచో ఋణగ్రస్తులగు రైతులు చట్టసిద్ధిదనకా యిక్కట్లపాలవుతారు. బిల్లులో వ్యవసాయదారు అనగా భూమియందు విక్రయాధికారముగలవారని నిర్వచింపబడ్డది. అందుకే కౌలుదార్లకు, వ్యవసాయముమీద ఆధారపడియున్న కూలీలకు శాసనం వర్తించదు. అది అన్యాయం. తనకు భూమిలేక కౌలుకు భూమినితీసుకొని రేయుంబవళ్లు కష్టపడినా పొట్టకూటికి, కట్టుగుడ్డకూ చాలక ఋణము చేసిన కౌలుదారులకును, వ్యవసాయ కూలీలకును కూడ బిల్లువర్తించేటట్లు వ్యవసాయదారు అనుపదము నిర్వచింపబడాలి.

జమీందారీశిస్తుల విషయంలో 1935 సం॥ జూన్ 30 వ తేదీవరకు గల బకాయిలకు మాత్రమే అపుడల వర్తింపజేయడం అన్యాయం. 1935 సం॥ జూన్ 30 తేదీ పూర్వపు శిస్తుబకాయిలు అక్కడక్కడగాని విరివిగాలేవు. జమీందారులు బకాయిలకు యిదివరకే భూములవిక్రయమునకు తెచ్చి చాలసందర్భాలలో భూమిని వారే కొనుక్కున్నారు. కనుక 1935 జూన్ ఆఖరుతేదీ నిర్ణయంవల్ల లాభంపొందే రైతులు చాలకొద్దిమంది. 1846 ఫసలీ ఆఖరువరకు అపుడల లేనిచో యీ శాసనముమూలాన్న మామూలుకన్న యిప్పుడు జమీందార్లకత్తిడి, దావాలు, యెక్కువై భూములు పూర్తిగా వేలంపడి రైతులనుండి తొలగిపోతాయి. యీ మహాఘోర పరిస్థితిని ఆపాలంటే గడచిన ఫసలీ ఆఖరువరకు గల జమీందారీ బకాయిలనుకూడా అపుడల చేయాలి. జమీందారీశిస్తు హెచ్చుగానుండి, జలాధారములు మరమ్మతు లేకపోవుటచేతను, యితర కారణములచేతను, పంటలులేకపోవు ముజరా లేకపోవుటచేతనే గదా రైతు జమీందారీ శిస్తుభారమును మోయలేక బకాయిపడుట. అట్టిచో 1935 సం॥ జూన్ 30 తేదీని నిర్ణయించడంలో అర్థంలేదు. అప్పటి బకాయిలకైనా 1846 ఫసలీ ఆఖరువరకు బకాయిలకైనా కారణము ఒక్కటేకనుక, జమీందారీ శిస్తువిషయంలో 1846 ఫసలీ ఆఖరువరకు అనగా 1937 జూన్ 30 తేదీ వరకు గల శిస్తుబకాయిలను అపుడల చేయాలి.

జమీందారీ ప్రదేశాల్లో శిస్తులు హెచ్చుగా నుండుటచేతనున్నూ, జమీందారీ పద్ధతిమూలాన అచటిరైతుల ఋణబాధ హెచ్చుగా నుండుటచేతనున్నూ, జమీందారీరైతుల విషయంలో అప్పుల అపుడల అవకాశం పొందడానికి 400 రూపాయల శిస్తు పరిమితికి మారు [illegible] ఎకరాల పరిమితిగా మార్చాలి.

యీశాసనము అమలుపర్చుటలో వచ్చే వివాదాలను తీర్మానించడానికే, సర్టిఫికేట్లు యివ్వడానికే 9 వ సెక్షను ప్రకారం నియమించబడే అధికారవర్గం ఋణముల తీర్మానము విషయములో యెట్టిసంబంధమూ కల్పించుకోకూడదని స్పష్టపర్చాలి.

యీఋణవిరామ శాసనముయొక్క ఫలం దక్కాలంటే రైతులకు ప్రభుత్వము సహకార సంఘలద్వారానూ, వ్యవసాయ ఋణశాసనాలద్వారానూ నాటికి సంవత్సరానికి నాల్గురూపాయిలకు మించని వడ్డీతో పరపతి కల్పించాలి. లేనిచో రైతుకు పరపతిదొరకదు. భూముల ధరలు బాగుండిన కాలంలో చేసిన ఋణాలకు ధరల పతనముతోపాటు తగ్గించి నాటికి నాల్గురూపాయల వడ్డీతో అయ్యే అసలుఫాయిదాల మొత్తంను ప్రభుత్వమే చెల్లించిగాని, ఋణపత్రములను (డిబెంచర్లు) జారీచేసిగాని తీర్చి, రైతుల నుండి భూమిశిస్తుతోపాటు హెచ్చువాయిదాల మీద స్వల్పమొత్తములుగా రాబట్టుకోవాలి.

రైతుసంఘాలన్నీ ప్రభుత్వంపై యేర్పాట్లు చేసేటట్లు సభలుజరిపి తీర్మానాలుచేసి ప్రభుత్వానికిపంపి గట్టిఆందోళన వెంటనే చేయాలి. తాలూకా గ్రామరైతుసంఘాలు చేసిన తీర్మానముల నకళ్లు, జిల్లారైతు సంఘానికి కూడా పంపాలి

జాలీబ్రదర్సు వార్షికోత్సవము
సూలూరుపేట.

వార్షికోత్సవము 14 తేది శ్రీయుత బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు యం.యల్.ఏ గారధ్యక్షతన బహుప్రదంగా జరిగెను. రెడ్డిగారు పతాకారోహణముచేయుచు పతాక మహిమను గురించి ఉపన్యసించిరి. వరిగొండ సత్యనారాయణమూర్తిగారు "ఆదర్శకుటుంబజీవితము"ను గురించి రెండుగంటలు ఉపన్యసించిరి. ఉపన్యాస మతిరసవంతమై శ్రోతల నానందాబ్ధి నోలలాడించెను. ఉపన్యాసానంతరము, అధ్యక్షులు "సంఘబలిమి సంఘాలు యెట్టుండాలి!" అను విషయమును గురించి ఉపన్యసించిరి.

—ఒక విలేఖరి.

మద్రాసు రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వోద్యోగులు.

	మొత్తం	ఖర్చు వేలు
ఐ. సి. యస్	162	2869
ఆల్ ఇండియా సర్వీస్	261	3868
ప్రావిన్షియల్ సర్వీస్	1414	10174
ఇతర సబార్డినేటు సర్వీసులు, గ్రామోద్యోగులు ఇతరా	20462	55082
పింఛను ఖర్చు		9258
మొత్తం	295959	81246

రైతులకు జమీందారులకుసంఘర్షణ.

సింధు జిల్లాలో హైదరాబాదులో రైతులకు జమీందారులకు కలహం యేర్పడెను. 11 మంది రైతులు అరెస్టు చేయబడి దొమ్మి సెక్షను క్రింద జామీనుపై విడుదల చేయబడిరి.

సాంఘిక సంస్థలు ధనవంతుల సంస్థలు.

హిందూ ముస్లింవిభేద ప్రచారము ఆఖరు బురదగుంట.

జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు.

మతము అని పేరుపెట్టి, ప్రజాసామాన్యము యొక్క దాడినుండి కాపాడుకొనుటకు ధనవంతులీసాంఘిక సంస్థల మూలమున పని చేయుచున్నారు. ఉన్నస్వామిది. ఈమాటచెప్పక మతమని పేరుపెట్టినచో ప్రజా

సామాన్యము తమఎత్తుగడకు ప్రతిఘటనము చూపదని వారితలంపు. ఈవిధమున యీసాంఘిక సంస్థలు పనిచేయుచున్నవి. ప్రజాసామాన్యము వారి హక్కులను పొందుట ధనవంతులకు నష్టదాయకము, కాన ప్రజాసామాన్యము ప్రబోధము కలుగుట ఈసంస్థల కుతంత్రము బిగిసినట్లుండును. శిరమెత్తును. ఇది సహజమేకదా. ముస్లింలీగుకు ప్రజలలో ప్రబోధము కలుగుటవలన ఇట్టి అవస్థయే దాపరించెను.

తెలివితేటలు, పేరుప్రఖ్యాతులుగల ప్రముఖులు ముస్లింరాజ్యము కావలెను, హిందూరాజ్యం కావలెనని పల్కుటలో ఆవేశమునకు, వివేకమునకు ఉండవలసిన హద్దులను కూడ మీరిపోయిరి కాని నేటి కాలప్రవాహము వీరిమాటలధాటికి వెనుదిరిగిపోదు. శిరమెత్తినప్పుడైన అన్నిపనులుచేసి బాధ్యత తప్పించుకొనుటకు వీలులేదు. అట్టిస్థితిలోనైనను కొన్ని చేయరానిపనులు చేసిన జనులూరుకోరు. అన్నిసంఘములకు సమానంగా రాజకీయ ఆర్థికసమస్య లెదుర్కొనుచున్నను, 'మీరు కలిసుండుడు, మీమీమతముల ప్రకారము మీరు జీవపడుడు" అని ఈసంస్థలు హితబోధలుచేయుచున్నవి. రాజకీయార్థిక సమస్యాపరిష్కారమన్ని సంఘములకు ముఖ్యమైనను కూడ పరిష్కారకార్యము కొరకు సంఘములు ఐక్యము కాకూడదని ఈసంస్థల ఉద్దేశ్యము.

ఈమహాప్రబోధము జాతీయైక్యతకు భంగకరము. స్వాతంత్ర్య మార్గమునందు ఎన్నియో బురద గుంటలను దేశముదాటెను. హిందూముస్లిం విభేదప్రచారము చివ్వరి బురదగుంట. దీనినిగూడ దాటి స్వాతంత్ర్యమును జాతీయైక్యతను తప్పక దేశము బడయగలదు.

పిఠాపురం ఎస్టేటు వార్తలు.

పైడికొండ

యీగ్రామము పిఠాపురం ఎస్టేటు తొండంగి రేంజి రెవిన్యూఇన్స్పెక్టరుగారి పరిపాలనలో వున్నది.

యీగ్రామస్థులు హెచ్చుమంది కాంగ్రెసులో చేరుటచే రెవిన్యూఇన్స్పెక్టరు అయ్యగారి శ్రీనివాసరావు యీగ్రామమునకువచ్చి రైతులందరిని కాంగ్రెసులో చేరినారనే నెపముతో గ్రామస్థులనందరిని బెదరించుచూ కాంగ్రెస్లోచేరి అందరు కాడీలు పోకిరీలనిన్నీ ఇంకా దుర్భాషలతో తొండంగి గ్రామపౌరులను దూషించుచు కాంగ్రెస్ ప్రతిష్టకు భంగకరముగా తన నిరంకుశత్వమును వెల్లడిచేయుచున్నాడు.

తొండంగి కాంగ్రెస్ ప్రచారము.

శ్రీయుత ఐ నారాయణరావుగారు- తొండంగి గ్రామ కాంగ్రెస్ సెక్రటరి, నూరంపూడి శ్రీహరిరావుగారు, కంభంపాటి సత్యనారాయణ యం. ఏ. గారు ఇంకా తొండంగిగ్రామ యువకులు యీదిగువ ప్రోగ్రాము ప్రకారము సంచారముచేసి తొండంగిగ్రామంలో ఫిర్కారైతు అవసర సమావేశము జరుపుదురుగాన వెనుకనుంచి తేదీ నిర్ణయించబడును.

1-11-37 తొండంగి
2-11-37 కృష్ణాపురం
3-11-37 పైడికొండ
4-11-37 నుండి, 10-12-37
తేదులవరకు చుట్టుప్రక్కల పల్లెలు
11,12 తేదులు పైడిపాల అగ్రహారం. తిమ్మాపురం.
13,14 తేదులు కొత్తపల్లి శృంగివృక్షం
15 తేది విశ్రాంతి
16,17,18,19,20 తేదులు ఆలకొల్లి వెంకటనగరం చుట్టుప్రక్కల పల్లెలు సంచారము చేసెదరు.

ఒక విలేఖరి.

రత్న పురుష లేహ్యం.

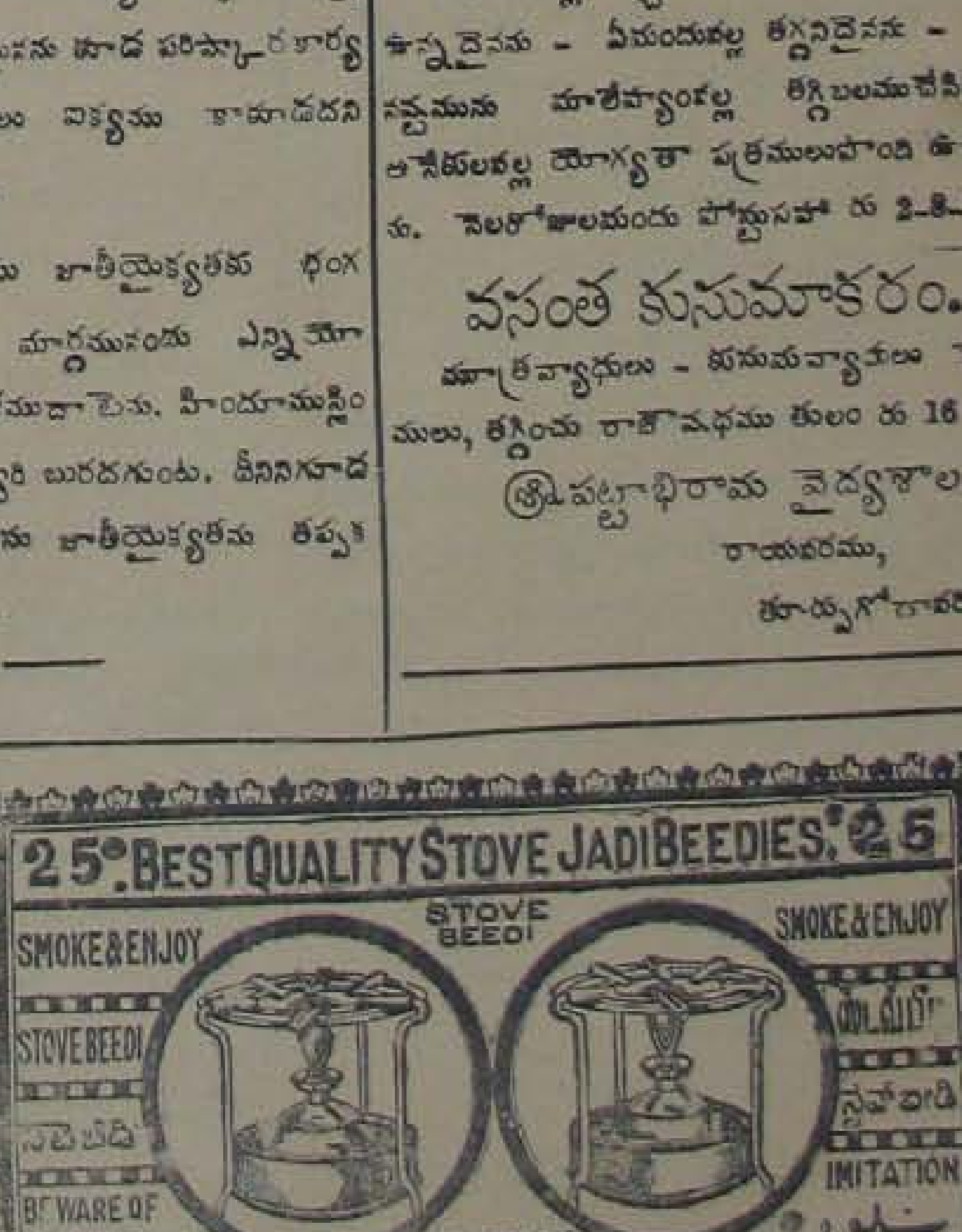
ఏ కారణవల్ల వచ్చినా - యింతకాలమునుండి ఉన్నదైనను - ఏమందువల్ల తగ్గనిదైనను - శుక్ల నష్టమును మాలేహ్యంవల్ల తగ్గిబలముచేసినదని అనేకులవల్ల యోగ్యతా పత్రములుపొందియున్నాను. వెల పోష్టుసహా రు 2-8-0 లు.

వసంత కుసుమాకరం.

మూత్రవ్యాధులు - మధుమేహవ్యాధులు మేహములు, తగ్గించు రాజౌషధము తులం రు 16 లు.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల.
రాయవరం,
తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

స్టౌ బీడీ

ఒకసారి పీల్చి పొగాకువంటి సువాసన గమనింపుడు.

నెల్లూరుజిల్లా

అవసర రైతు మహాసభ

—(:o:)—

అధ్యక్షులు: శ్రీయుత గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు యం. యల్. ఏ.

సభాప్రారంభకులు: బారిష్టరు కె. కోటిరెడ్డిగారు, యం. యల్. ఏ.

నెల్లూరుజిల్లా అవసర రైతుమహాసభ 10 తేదిన మధ్యాహ్నం 2 గంటలనుండి వెంకటగిరి రాజాగారి కళాశాలా భవనమందు శ్రీయుత గద్దె రంగయ్యనాయుడు యం. యల్. ఏ. గారధ్యక్షతన జరిగెను. సభాప్రారంభకులు బారిష్టరు కె. కోటిరెడ్డిగారు యం. యల్. ఏ. పల్లప్రదేశముల నుండి రైతులు వచ్చియుండిరి.

గంగ పావమారెడ్డిగారు (ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు) సభాప్రారంభమున మాట్లాడుచు అటవీ యిబ్బందులు, నీటిపారుదల విషయమందలి కష్టములు గురించి తెలిపిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు షుమారు 2 గంటలు యిచ్చిన ప్రారంభోపన్యాసము విషయసమగ్రముగ వుండి శ్రోతలకు మరికొంతసేపు మాట్లాడిన బాగుండునటుల వుద్వేగ్రాయనటుల యుండెను.

కోటిరెడ్డిగారి ప్రారంభోపన్యాసం.

మామకోరికయగు బిల్లు తయారుచేయుటలో వ్యవధి హెచ్చుగాలేనందున చక్కగ తయారు చేయబడకపోయినందువలన లోపభూయిష్టముగ నుండుటచే సవరణలు చేయుటకుగాను, ప్రజలు అవసర సవరణల గురించి అభిప్రాయములు వెలిబుచ్చుటకు అవకాశం కల్పించుటకు బిల్లు అచ్చుదల చేయబడింది.

ఋణపరిష్కారం గురించి ప్రపంచంలో అనేక దేశాల్లో ఆందోళన జరిగి తన్నివారణోపాయాలు గావింపబడ్డాయి.

1914 యుద్ధంవల్ల పరిస్థితులుమారి సరకులకు విలువ పెరిగినందువలన రైతులు అప్పుచేసిరి. తరువాత ధరలు పడిపోవడంవలన యేమాత్రం లాభం కలుగజాలదుకూడాను. సత్యనాథన్ గారి రిపోర్టువలన మనరాజధానిలో ఋణాలమొత్తం 200 కోట్లు కలదని అంచనావేయబడింది. తక్కావి అప్పులు ప్రభుత్వంవారిచ్చుటవలన యీఋణం ఎటుల తొలగిపోగలదు?

ఋణవిరామ చట్టంవలన ఋణం అసలు పోదు గాని విరామం మాత్రం దొరకుతుంది. ప్రభుత్వం వారు ఋణపరిష్కార విధానం ఒకటి మనస్సునందుంచుకొనియే ప్రస్తుతం యీ ఋణవిరామచట్టాన్ని తెచ్చారు.

చట్టం ప్రచురించినప్పుడు అనేక ఆక్షేపణలు వచ్చాయి. వాటన్నిటిని గురించి యిచ్చట చర్చించడానికి వ్యవధిలేదు. ఒకటి రెండు విషయాలుగురించి మాత్రమే మాట్లాడెద.

రు 400 ల లోపల అప్పులు తీర్చజాలకపోయిరి. అనేకసంవత్సరాలనుండి రైతుమహాసభలలో ఋణములగురించి చర్చలు తీర్మానాలు గావించబడుచున్నవేగాని, ప్రభుత్వం ఆవిషయంలో యేమీచేయలేదు. 1926 లో ఒకబిల్లును రామలింగంచెట్టియారుగారు తెచ్చారు. ఋణపరిష్కారానికి బ్యాంకీలు కొన్నిదేశాలలో ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. పూర్వం తక్కావి బాకీలు రైతు ఋణానికి గాక [illegible], బావులు త్రవ్వించుకొనేదానికి యిచ్చేవారు. గత సంవత్సరంలో చట్టం సవరించి అప్పులు తీర్చుకోవడానికి కూడా వర్తించునటుల చేయబడింది.

పై రెండుచట్టాలు గావించబడినా ఋణవిముక్తియేవిధముగా దమ్మిడీయెత్తుగూడా కలుగలేదు.

దీనిలో అనేకచిక్కులున్నాయి. చిన్నరైతు పెద్దరైతు అనేభేదంవుండరాదు. 1938నుండి ధరలు తగ్గుటవలన రైతులోకానికంతా కష్టంయేర్పడింది. ఇది చిన్నరైతుకు మాత్రమేవుండి పెద్దవారికి లేకపోలేదు. గాన రు 400 నిర్ణయం న్యాయంకాదు.

రైతుపైన, సేద్యంపైన ఆధారపడే కూలీలకు ప్రస్తుతచట్టం అన్వయించదు. యీవిషయంలో కూడా సవరణ అవసరం.

ముప్పాతిక ఆదాయం సేద్యంవల్లగాక అర్ధం సవరణవుంటే బాగుండునని జరుగాలి.

1937 జూన్ మాసంతో అంత్యమయ్యే సంవత్సరాదాయం లెఖకు తీసుకొన్నారు. యిందువలన కూడా చిక్కులేర్పడగలవు. యీసంవత్సరంలో ఏదోఒక కారణంచేత వ్యవసాయంవల్ల తగినంత ఆదాయంలేనివారికి యిబ్బంది యేర్పడుతుంది. కాబట్టి ఒక్క సంవత్సర పరిమితి తీసివేసి 3 లేక 5 సంవత్సరాల లెఖ తీస్తేబాగుంటుంది.

ఈ రు 400 ల నిర్ణయంవ్యక్తులకుగాని, పెద్ద జాయింటు కుటుంబాలకుగాని ఒకేవిధంగానే వుంది. ఈనిర్ణయంవలన చట్టం అనువర్తించని జాయింటుకుటుంబదారులు విభాగంపోతే అప్పుడు వ్యక్తిరీత్యా యీ చట్టం అనువర్తించకతప్పదు. చట్టం అమలులోనికి వచ్చేలోపల జాయింటు కుటుంబాలు విభాగం పోగూడదని చట్టం నిషేధించడంలేదు.

జమీందారీలలో శిస్తులు రు 1 కి 40, 50, 60 వరకూవున్నవి. రు 400 ల నిర్ణయంవలన రైత్వారీ ప్రదేశాల్లోనైతేగాకయెకొద్ది యెకరాలోగలవారికే జమీన్ ప్రదేశాల్లో యిందువలన సౌకర్యంయేర్పడగలదు. రైత్వారీప్రదేశంలో రు 40 లు గలవానికి సౌకర్యం కలిగినపుడు జమీన్ ప్రదేశాల్లో రు 10 మాత్రమే శిస్తుగలవానికి సౌకర్యం కలగడం న్యాయమా?

రు 400 ల నిర్ణయం తగ్గించాలని కొందరు, హెచ్చించాలని కొందరు, అసలే వుండకూడదని కొందరు వివిధాభిప్రాయాలు గలవారున్నారు. తగ్గించవలెనన్నవారివుద్దేశం యిందువల్ల పెద్దరైతులు పోతారని. కానీ పెద్దరైతులు చెడిపోతే చిన్న రైతులు బాగుపడతారా అంటే అదీ యేమీలేదు. అంతా షాహుకార్లకు చేరుతుంది. ఈచట్టం వుద్దేశం అసలు వర్గవైశమ్యంలో మార్పుచెయ్యాలని కాదు. అవుద్దేశ్యంవుంటే చట్టం వేరొకవిధంగా వుండేది. ఋణపరిష్కారమే అసలు వుద్దేశం గావున యేవిధమైన భేదంలేకుండా యీచట్టం ప్రజలందరికి అనువర్తించాలి.

మరోముఖ్యవిషయం. బ్యాంకుల అప్పులన్ని ముందు చెల్లించాలనివుంది. బ్యాంకీలలో డబ్బు ప్రభుత్వానిదికాదు. ప్రజలది. ఒకరికి చెల్లించి యింకొకరికి చెల్లించకూడదనడం న్యాయంకాదు.

షాహుకార్లు నేడు అప్పుయిచ్చుటకు భయపడి స్వల్పవడ్డీలకు బ్యాంకులలో డిపాజిటు చేయుచున్నారు. కొందరు భూమిపెట్టుచున్నారు. ప్రభుత్వంవారే స్వయంగా ఋణపరిష్కారానికి పూనుకొంటే స్వల్పవడ్డీకి సులభంగా కోట్లకొలది డబ్బు దొరకగలదు.

తక్కినది 12 పేజీలో 1 వ కాలంలో చూడుడు.

ఏది రక్షణతో కూడిన పెట్టుబడియై మీరు కోరుచున్నది!

జీవితము
అగ్ని
నీరు
ఇతర
ప్రమాదముల
భీమా వ్యాపారము
నిర్వహింపబడును.

క్లెయిములు
యేడు కోట్ల
రూపాయలకు
పైగా కలవు.

న్యూ ఇండియా

పాలిసీకంటె యెక్కువ భద్రప్రదమైన మంచి పెట్టుబడి విధానమేదియును లేదు.

ఆదర్శమైన మా ఆప్షనల్ బెనిఫిట్ పాలిసీ

నిజముగా

ఆదర్శప్రాయమైన పెట్టుబడి విధానము.

ఈ పాలిసీప్రకారము రు 5000 ల పాలిసీ హోల్డరు, తనకుటుంబమునకు రు 15,070 ల విలువగల ఆస్తిని సహితము సమకూర్చ గలుగుచున్నాడు. సదరు ఐడియల్ ఆప్షనల్ పాలిసి గురించిన కరపత్రములకు దయచేసి మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొని చదువుడు.

న్యూ ఇండియా అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
4/5, ఫస్టులైన్ బీచి, :: మదరాసు.

డాంగ్రేగారి
బాలామృతము సేవించిన బిడ్డలు
యిటుల ఆరోగ్యవంతుల గుదురు

డాంగ్రేగారి బాలామృతము
ఏమి చేయును?

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.
(1) బిడ్డలకు మంచి ఆరోగ్యం, పుష్టి కలిగించడంలో దీనికి మించినది లేదు.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.
(2) బిడ్డల బలహీనతను పోగొట్టును.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.
(3) బిడ్డల పండ్లను శుభ్రముగనుంచును.

ప్రొప్రయిటర్లు:
కె. టి. డాంగరే అండ్ కంపెని,
బొంబాయి 4.

గంపలగూడెం ఎస్టేట్లు అక్రమము.

—x—

చింతలపాటి జమీన్ రైతుల కష్టములు.

చింతలపాడు అనే గ్రామము యీ ఎస్టేట్లో చేరినది. యీ గ్రామ రైతులు పడుకష్టములు చెప్పుట కలవిగాదు. పశువులు నిలుచుటకు దారికైనా పోరంబోకులేకుండా అంతా దివాణం ఆక్రమించుకున్నది. పూజుచుట్టును దివాణం కమతం తాలూకు పొలమే. సదరు యీ గ్రామమునకేగాక యీ ఎస్టేట్లో చేరిన ప్రతిగ్రామానికి లలోకూడా పైచెప్పిన ప్రకారమే వున్నది. పశువులు మేతకు పోవుటకు మార్గములేకుండా చుట్టూ అరికట్టుకొని కూర్చున్నారు. జమీందారుగారు సదరు యీవూర్కి సరిహద్దులోవున్న సైతాం భూమిని కొద్దిగా సంపాదించుకొని కట్టి, కంప వగైరా పశువులను మేపుకొనుట జరుగుచున్నది. ఆహామీవారు పశువులను మేతకు తోలుకొని పోవుటకు మూడుయేళ్లు దాటిపోవలయును. ఒకవేళ యేమ్మరెకుల్లి వరదలు పెట్టినచో రైతుమెడకు కట్టుకోవలసిన దుస్థితి వచ్చినది. అదియును గాక యీవూరికి ప్రతిసంవత్సరము వర్షాకాలము చెరువుపూట వగైరా వర్షపునీటిల్లు బురుబురపెట్టి మోకాలులోతు దిగబడుతూ ఇంటిలోనుంచి బయటకు రావీలులేక నానాయిబ్బందులు జరుగుచున్నవి. జమీందారుగారు కిస్తులను కట్టికట్టి గోళ్లూడగొట్టి వసూలుచేయడమేకాని రైతులకు యేవిధమైన సౌకర్యములు కలుగచేయుటలేదు. ఇంతకు పూర్వము అనగా 30, 40 సంవత్సరముల క్రిందట (యిప్పుడు జిరాయితి క్రింద సాగుబడిఅయ్యే పొలము రైతులకేనట) పూర్తిగా చెరువులగా వుండేదట. పల్లం భూమి రైతులకేనట. యిప్పుడు జమీందారు ఆక్రమించుకున్నారు. పూర్వంలోని పురాతనము ఈ సాగుబడి అయ్యేభూమికి పూరివుండదగ అడ్డముగా పెద్ద మట్టికట్టపోసి మలుపుకున్నారు. పులవరము నీరున్నా, వర్షమునీరున్నా చెరువుపూట నీరున్నా కలసి యీకట్టదగ్గర నిలచి మహాసముద్రములాగా మనుష్యులు పోవీలులేకుండా వుంటూయున్నది. యీవూరికి ఉత్తరపువైపున చెర్వుకు క్రొత్తగా రెండుతూములు కట్టించినారు. దానిక్రింద షుమారు 20 యకరములు సాగుఅవుతూవున్నది. దానికి తరం య 1 కి రు 6-0-0 అయినా, నీటితీర్వా మొదలగు సెస్సులకలసి రు 10-0-0 అయినా, మొత్తము రు 16-0-0 య 1 కి కిస్తు వసూలు చేయుచున్నారు. పాతతూములక్రింద సాగుబడి అయ్యే పొలములకు పూర్వము య 1 కి రు 6-0-0 రేటువుండేదట. ఇప్పుడు య 1 కి రు 13-8-0 లు రేటు చొ॥ కిస్తులువెంచి రైతులను పీల్చి పిప్పిచేయుచున్నారు. యీమధ్య వర్షములులేక చెర్వులోనినీరు కొద్దిగా ఉండినది. రైతులు తమపొలములకు నీరు పెట్టుకొనుచుండగా జమీందారుగారి వుద్యోగస్థులు వచ్చి నానాయమీద అడ్డముగా పెద్దచక్కె వేసి రెండు రంకులు నీరు దివాణంక్రింద సాగుబడిఅయ్యే పొలముకున్నా, వరవంతునీరు రైతులపొలములకున్నా పారేట్లాగున పంపిడిచేసినారు. ఈ వుద్యోగస్థులు ఆ నీరైనా సరిగాపోనీయక వారి యిష్టము వచ్చినపుడు వదలిపెట్టుచున్నారు. ఆ నీటిని రైతులు తమపొలములకు పెట్టుకొనుటను దొంగలకిని చాలక తగవులుపెట్టుకొని కొట్లాడుకొనే స్థితికి వచ్చినది. ఇంతలో వర్షాలవల్ల చెర్వు నిండినది. గ్రామాలుపాలించే జమీందారుగారికి దయలేనప్పుడు నావుద్యోగస్థులు జబరదస్తీలు చెప్పనలవిగాదు. యీవుద్యోగస్థులే జమీందార్లు. వీరే గ్రామాలను పరిపాలిస్తున్నారు. నెల 1 కి రు 1-4-0 లు నౌకరిగారినికూడా మాట్లాడించ వీలులేకుండావున్నది. ఇంకను యీఎస్టేటుఉద్యోగస్థుల దుండగములు జబరదస్తీలు, మీసాలు వగ చెయ్యటము మొదలగు విషయములు చాలావున్నవట. అమానుషచర్యలకు కూడా పాల్పడుచున్నారట.

—ఒక విలేకరి.

కంభం తాలూకా గ్రామోద్యోగుల సభ

ప్రభుత్వమువారు గ్రామోద్యోగులకు వంశపారంపర్యహక్కులు తొలగించుటాలేక అట్టి హక్కులేని జిల్లాలకు విస్తరింపజేయుటా? యీ విషయమై సంఘముల అభిప్రాయము తెలుసుకొని నివేదిక పంపవలెనని కలెక్టరు గార్లకు పంపినవుత్తర్వు ప్రకారం పైసభ కంభం గ్రామచావడిలో మ. రా. శ్రీ కే. చిన్నసిరభారెడ్డి గారి అధ్యక్షతక్రింద 16 తేది సమావేశమైనది. ప్రెసిడెంటు గారు మ. రా. శ్రీ. మార్కాపురం రెవిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరుగారు పంపిన వుత్తర్వును చదివి వివరించిరి. అనాదినుండి పూర్వపు రాజులచే సహితము ప్రభుత్వ పరిపాలనాంగముగా పరిపాలనమునకు ప్రధానమని తలపబడి కాపాడబడుచు కడకు మహమ్మదీయుల పరిపాలనమునందును తొలగింపబడని యితరులచే అట్టిహక్కులకు భంగము కలుగకుండను కాపాడబడుచుండిన వంశపారంపర్య హక్కుల విషయమై ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారికి సంశయము కలుగుట కొంచెమును అవిరుద్ధ ప్రస్తుతముండిన చట్టముల ననుసరించి గ్రామోద్యోగులు పనిచేయుటకు సంసిద్ధతను గనపరచుచున్న ప్రస్తుత సమయములో గ్రామోద్యోగులయందు అట్టి అలజడి ప్రభుత్వమువారు కలిగించుటను గురించియు పలువురు సభ్యులు వుపన్యసించిరి.

అనంతరము అధ్యక్షులవారిచే యీ క్రింది తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడి సభవారిచే ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

తీర్మానము.

అనాదినుండి ప్రభుత్వపాలనకు పునాదులుగా వుండుటవల్లను హిందూ, మహమ్మదీయ రాజులవల్లను కూడా ఆదరింపబడుటవలనను చట్టమవలన మిమ్మనంతవరకు ప్రజాక్షేమాభిలాషతో గ్రామోద్యోగులు సేవచేయుటకు వీలుకలిగించుటవల్లను ప్రభుత్వద్రవ్యమును లెక్కలను బాధ్యతతో అప్పగించుటకై యిట్టి హక్కులే ప్రధానమైనందున ప్రభుత్వమువారు పరిపాలన సౌష్ఠవమున్న భవిష్యత్తు ఫలితములను గమనించి ప్రస్తుత మమలులోనున్న వంశపారంపర్య హక్కులను నిలుపుటయేగాక అట్టి విధాన మమలులోలేని యితర జిల్లాలలోకూడా వంశపారంపర్య హక్కులను స్థాపించుగోరని ప్రభుత్వమువారికి యీసభవారు విన్నవించుచున్నారు. అధ్యక్షులకు వందనములతో సభముగింపబడెను.

ద్వాపరయుగము

పౌరానిక ప్రణయగాథ
ఆచార్య వ్యవహారముల ఆరంభము

రాధాకృష్ణ -
(తెనుగు)
- శ్యామసుందర్
(అరవము)

విశేష ధనమార్జించుటకు
అమూల్యావకాశము.
కొలదిగా మిగిలియున్న వాటాల
కొనుటకు
పెట్టుబడిదారులు.
నెల జీతములపై విద్యావంతులగు
నటీనటులు
శాస్త్రజ్ఞులు — కావాలి
కావాలి

ప్రతిభావంతులగు నటీనటులు
ప్రజాభిరుచికి తగినకథ
అనుభవజ్ఞుల దార్శకత్వము

ముక్తి! భక్తి!! రక్తి!!! అన్నీ

లక్ష్మీ సినీటోన్ లిమిటెడ్,
146 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రతిచోటా ప్రతినిధులు కలరు.
ఆంధ్ర బ్రాంచి : రాజమండ్రి.
వివరాలకు వెంటనే వ్రాయుడు

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం - మారుటోరియం వారం

—(o)—

రైతురక్షణయాత్ర తాత్కాలిక అవుదల.

రైతులందరికీ ప్రత్యేకంగా అత్యవసరంగా కావలసిన మారుటోరియంబిల్లును మద్రాసు మంత్రివర్గము వదలపెట్టుటచే ఆబిల్లును అటు సాహుకారులు యిటు లాయర్లు చేరి నానావిధాలుగా విమర్శించి శేస్తున్నారు. పైగా ఎక్కడికో కల్గిన దిక్కులాగ మధ్యపానవిషేధముపై కల్గిన ప్రేమచేతా మారుటోరియమును మరిచుటలో యున్నట్లు మంత్రివర్గమువారు నాగులు మారేలాడుతూ యున్ని సంవత్సరాలనుండి రైతుసభలు తీర్మానాల, రైతు యాత్రల వుదంతాలను ప్రత్యేకంగా క్రిందటి మూడు మాసాలనుండి 7 జిల్లాలలో రైతు యాత్రాసందర్భమున లక్షలాది రైతులు మారుటోరియం రొమ్మేల ప్రకటించిన మనుభావ్యప్రాయమును సి. ఐ. డి. వారిద్వారా తెలుసుకొంటూ, రొముంగాన్లే నటించుచుండుట రైతులకు చాలా ఆశ్చర్యాస్పదంగా వున్నది.

కనుకనే, తాత్కాలికంగా యీ మారుటోరియం ఆందోళన నొకదారికి తెమ్మటకై రైతు నేతలంతా తీవ్రప్రయత్నము చేయవలసియున్నది. కనుకనే యీనెల 18 వ తేదీన సమావేశమైన ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘమువారు, తాత్కాలికంగా నవంబరు 15 తేది వరకు రాష్ట్ర రైతు రక్షణ యాత్రను అవుదలచేసి, మారుటోరియం వారమును నవంబరు మొదటివారమందున నడుపుటకు ఆ పిమ్మట ఆచార్య రంగాగారి నాయకత్వముక్రింద మద్రాసురాష్ట్ర రైతుల రాయబారాన్ని మంత్రివర్గమువద్దకు తీసికొని పోవుటకు తీర్మానించిరి.

కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి,
అధ్యక్షులు.

చలసాని వాసుదేవరావు,
కార్యదర్శి.

తూ. గో. జిల్లా,
రామచంద్రపురం తాలూకా
జమీందారీ రైతు విచారణ సంఘము.

పై విచారణసంఘంవారు అక్టోబరు 8 తేదిన బయలుదేరి 18 గ్రామములలో సంచారముచేసి 18 తేది సాయంత్రమునకు కోటిపల్లి చేరుకొనిరి. ఆయా గ్రామములలో సభలుజరిపి చింతం సత్యనారాయణరావుగారు కార్యదర్శి, జమీందారీ పద్ధతిని గురించి, జమీన్ రైతుల కనీసపు కోర్కెల గురించియూ రైతుసంఘ సంఘముల ఆవశ్యకత ప్రాముఖ్యతలు గురించి విపులముగా తెలియజేసిరి.

విచారణసల్పిన గ్రామములు:- చింతలూరు, వెల్లూరు, దంగేరు, విలాసగంగవరం, వేగాయమ్మపేట, ఉట్రుమిల్లి, కురకాళ్లపల్లి, నిడసనమెట్ట, గుమ్మిలేరు, నేలటూరు, కుడుపూరు, గుడిగళ్ల, కోటిపల్లి, పాణంగిపల్లి, ,పల్లి గుడిగళ్లభాగ ,కపిలేశ్వరాపురం

తెల్లాం గ్రామంలో గాంధి మహాత్ముని జన్మదినోత్సవమున 60 మంది బీదలకు అన్నదానము చేయబడెనని కాంగ్రెసు సంఘప్రెసిడెంటు నగిరెడ్డి నారాయణ నాయుడుగారు వ్రాయుచున్నారు.

సోమవరప్పాడు గ్రామ రైతుల ఘోష.

ఈ గ్రామం వెంకటగిరి ఎస్టేటు దర్శి తాలూకాలో చేరినది. గవర్నమెంటు గ్రామాదులలో మెట్ట, మాగాణి యనే రెండు పద్ధతులతో, తరముల నిర్ణాణలతో సర్వే సెటిల్మెంటు పద్ధతితో, ఫారెస్టు పంచాయితీ శిస్తములతో వ్యవహారింపబడుచున్నది. జమీందారీ గ్రామాదులలో మెట్టములు-యిరుగాకు-తరగాకు-తోటపెరిగదె-మాగి లివాగు- మాగిలిచెరువు-బీర్లు-కందలు మొదలగు రకముల పేర్లతో వ్యవహారింపబడుచు, యిష్టము వచ్చినపుడెల్ల తరముల హెచ్చింపుచు, వైర్లవారీ శిస్తుల విధింపుచుండుటచేత రైతులు కష్టించిన పంటనంతయూ శిస్తులకేచాలక అప్పులపాలై అల్లాడుచుండే సర్కారు గ్రామాలలోవలె ఎస్టేటు గ్రామాదులలోకూడ సర్వే చేయించవలెనని సన్ 1326 ఫసలీలో సర్వేచేయించి పూర్వమున్న గొర్లు, కుంటలు అనే పేర్లను తొలగించి యకరములు, సెంట్లుగామార్పించి భూమి పెరుగుదలను గురించి జమీందార్లు సంతోషించి శిస్తుల పెంచుటయేగాని, డిమార్కేషనా? ప్లాను ప్రొడ్యూసనా?- సెటిల్‌మెంటా?- ల్యాండురికార్డు శిష్టమా? రెమిషనా? తరముల నిర్ధారణా ఫారెస్టు పంచాయితులా? యేమున్నది. గవర్నమెంటు రైతు అనుభవించు సౌకర్యములలో శతాంశమైనను జమీందారీ రైతు అనుభవించుటలేదని చెప్పుటకు నిస్సందేహము.

ఇదియుగాక పైచెప్పు యీసర్వే చేయుటచే ఆవాదీనమాదీనములోను- బీడు మెట్టలోను- మెట్టములం మాగాణీలలోను- ఒకరిభూముల నొకరి భూములలోను కల్పికొలుచుటయు యేర్పడినది.

“విన్నన్న చెప్పినదే వేదమనినట్లు” వారుచేసిన రికార్డు ప్రకారమే దిట్టం పట్టాలు తయారుచేయబడినవి. పట్టాలు తీసుకొనక రైతులు తకరారు పెట్టుకుంటే సర్వేనెంబరు ఒకటికి 0-8-0 కొల్త ఫీజుకట్టి తిరిగి కొలిపించుకొని యెరాటారికార్డు తయారుచేయించుకొనుట యేర్పడదము, ఆపేరకు పట్టాలువచ్చుటకు చిన్నవుద్యోగి మొదలు పెద్దవుద్యోగివరకు లంచములు యిచ్చుట యేర్పడినదేగాని పట్టాలు వచ్చినదిలేదు. అందుచేత తకరారు శిస్తునిలుపుకొని మిగతశిస్తును ప్రతిసంవత్సరం రైతు చెల్లించుచుండడం, బకాయిశిస్తుకు మూడు సంవత్సరముల కొకమారు దావాలుచేయడం, రైతుకు తెలియకనే యక్సుపార్టిడిక్రీలు కావడం, స్థిరజప్తీలు చేయబడి వేలంకురావడం, నగరివారే రు 400-0-0 శిస్తుగలభూమినే రు 0-9-0 కొనుగోలుచేయడం, అప్పటినుండి రివిన్యూ వేలం వుత్తరు శివాయిగా మారడం నగరివారి యిష్ట ప్రకారముగా శిస్తునష్టముకు భూమివిడుదలకు శివిల్కోర్టులో దావాలుచేయడం, రైతుకు తెలియకనే యక్సుపార్టిడిక్రీ చేయించుకోడం పన్నెండుసంవత్సరముల కొకసారి చరాస్తిజప్తి సఫరు వారంట్లు తెచ్చి పాడిగొడ్డునో, మెడలోని పుస్తెనో, తినే కంచంనో, తాగే చెంబో జప్తిచేయడమేగాని రైతుకు మెరాలకించు పద్ధతి ఎస్టేటులో లేకలేదు.

—ఒక రైతు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు
40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలము బాధనివార్మాలని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల పారదోలును, పొట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

“రతిమన్మథ కేళివిలాస్”

—ooo—

కామ వికారముచే కనులు గానక తలచిన స్త్రీలతో మితములేక భోగించుటచేతను, ఉష్ణాధిక్యము అయి, ఇంద్రియము పలుచనై స్వప్నస్ఖలితము, శీఘ్రస్ఖలనము కాళ్లు నడుము నొప్పులు, బలహీనము, ఆయాసము, దేహము కృశించుట, సంభోగేచ్ఛలేకుండుట, తేక అసంతృప్తి మొదలగు మున్నగువాటిని ఖడించి మూత్రమునందువచ్చు యింద్రియమును అరికట్టి, నరములకు బలమునిచ్చి మంచి స్తంభనశక్తి కలిగించి, యింద్రియమును గట్టిపరచి మరలమునందు ఆనందభరితునిగాచేసి, దేహమునకు బలము, కాంతి కండపుష్టినిచ్చి, మంచి జీర్ణశక్తిని కలిగించి రక్తంశుద్ధపరచి పుంస్త్వమునిచ్చి రతియందు మన్మథక్రీడ కలిగించు గుళికరాజము యిది యొక్కటియే- వాడిచో గుణమగుపడును- బూటకపుమందులకై ధనమును వ్యయపర్చుకొనకుడు. కొలదికాలమే యీధరకు అమ్మబడును త్వరపడుడు! సీసా 1-కి 20 దినములకు రూ 2—0—0 లు. స్త్రీ, పురుష లిరువురు సేవించుట మంచిగుణముకలుగును.

వలయువారు:- వెంటనే తపాలాబిళ్లలు 8 అణాలకుపంపవలెను.

రఘుపతి శార్మశ్రీ,
పత్తేఖాన్‌పేట, నెల్లూరు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు
గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు
చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

మోసపోకుడు.

అనేకాంగ్లాయుర్వేద డాక్టరులామోదించిన
వైద్యం పెంచల నారసింహుని

పెంచలు చర్మరంజన్ (రిజిష్టర్డు)

ఇయ్యది ఒక్కపూతలో తామర, తీట, గజ్జి, ఎంగిలిచిడుము, కరపాణి, చెలిదిగుల్లలు, కాళ్లపగుళ్లు దురదపొదలు గుణమియ్యకున్న సొమ్మువాపసు. వెల డబ్బీ 0-4-0.

చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టర్డు)
ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

చూడికొనుడు.

జమీన్ రైతు

నెల్లూరుజిల్లా అవసర రైతుమహాసభ.

9-వ తేదీ కొరకు.

రూపాయావిలువ మారిపోతున్నందువలనదిక్కు లు లేకర్వడుచున్నవి. కాన కొత్తదుపద్ధతి అవసరించినచో కొంతవరకు ఋణపరిష్కారానికి సహాయంగా వుంటుంది.

[illegible]

విశేష లోకానుభవము, శాసనసభా అనుభవయుగల కోటిరెడ్డిగారి గంభీరోపన్యాసము తరువాత మారుటోరియంబిల్లును గురించితాను మాట్లాడుట అవిటేమందు దీపము వలెనుండునని. 50 సంవత్సరాల నుండి త్యాగముచేయుచున్న కాంగ్రెసువారు నేడు పదవువుల స్వీకరించి ప్రజోపయోగకరముగు పనులు చేయుచున్నారనిరి. మద్రాసు రాష్ట్రీయమున కాంగ్రెసు మంత్రులు అధికారము స్వీకరించినదాది గావించబడిన చట్టములనుగురించి వివరించిరి.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No 23 of 1932

G. O. S. No 395 of 1918

2. వెంకటగిరి రాజాగారు — వాదిగారు.

5. ఆలూరు కృష్ణయ్య సాక్షిదిన్నమాల, కావిశాస్త్రీ డివిజన్ } ప్రతివాది.

యీ నెంబరున వాదిగారు ప్రతివాదులమీద పొందియుండే యీడిక్రీకిగాను రేటు 1, 2 ప్రతివాదుల తాలూకుస్థిరాస్తిని జప్తిచేయించి యేలము కోరివున్నారు. సదరు ఆస్తికి యేలంవర్తులు నిర్ణయించుటకుగాను 5 దో ప్రతివాదికి ఎన్ని పర్యాయములు యేలం నోటీసులు పంపినా జారీకానందున కడాపటి నోటీసు నిమిత్తం తే 29—10—1937 దీకి వాయిదా వేయబడివున్నది. గనుక యీసంగతి 5 దో ప్రతివాదికి తెలియజేయడమైనది.

నెల్లూరు 17—10—37 } యం. నరసింహాచార్యులు, బి.ఏ. బి.యల్., వాదిప్లీడరు.

వెంకటగిరి రాజాగారి పట్టాభిషేకం.

నిరాదరణ.

తహశీల్దార్ల మొదమాటము లుపయోగించి వచ్చిన యుద్యోగుల రైతులచేత సంతకములు చేయించి తాలూకాలోకి అడ్రెసులవంటున తయారు చేయించిరి. ఆ అడ్రెసులలో రైతులకష్ట నిష్టూరములు ముఖ్యమైనవిగొన్ని వ్రాయమన్నను, వీలు కాదని చెప్పిరి. ఆ అడ్రసులు అచ్చువేయించుటకును, వాటిని పెట్టియిచ్చుటకు పెట్టెలకుగాను డబ్బు అందరు యివ్వవలసినదని అడుగుచుండిరి. ఇండ్లకు వెళ్లువారినికూడ నిలిపియుంచి నజరానాలు, మాటపదహారులు యివ్వవలసినదిగా ప్రోత్సహించిరి. ఈవిషయములన్నియు తెలియని రైతులు ఏమియుతోచక అధికారులు కోపపడుదురేమోయని వారి అనుగ్రహము సంపాదించుకొనుటకు వారుచెప్పినట్లు వినుచున్నారు. వెల్లూరు తాలూకా తహశీల్దారువారు వారి తాలూకానుంచి వచ్చిన రైతులవిషయముగాని, ఉద్యోగుల విషయముగాని పట్టించుకొనక, వారు అన్నములేక అల్లాడుచున్నప్పటికి, లోపలికి ప్రవేశము దొరకక అల్లాడుచున్నప్పటికి, నజరానాలవిషయము, ఆహ్వానపత్రికలవిషయము, డబ్బువసూలుచేయుటలో నిమగ్నులయిన ఉత్తరఖండం శేస్తారువారుగాని దక్షిణఖండం శేస్కారుగాని రాజాగారిపై లాంచనవిషయములుతప్ప యితరవిషయములు మాట్లాడుటగాని, సౌకర్యములు చూచుటగాని రైతుల యోగక్షేమము విచారించుటగాని జరుగలేదు.

తహశీల్దార్ల ప్రోద్బలము ననుసరించి కొంతమంది మునసబులు, కరణములు, రైతులు వెంకటగిరి చేరిరి. వృత్తాన్నభోజనముండునని, పట్టాభిషేక మహోత్సవము చూచుటకు పూర్తి అవకాశము లుండునని యెంతోయుత్సాహముతో అధికారులు చెప్పుమాటలుబట్టి ఆశించిరి. 13, 14, తేదీలలో తహశీల్దార్లతోసహా వచ్చిన అతిథులందరు మాంసాహారులు మినహా భోజనవసతులులేక అఖరుకు రాజాగారు ఏర్పాటుచేసినరన్న హోటలులో కాఫీనీళ్లుకూడాలేక ఉపవాసములు చేసిరి.

తర్వాత వేదాంతాచార్యులుగారితో అందరు మనవిచేసుకోనగా 15, 16 తేదులలో భోజనవసతులు వారియింటిలోనే యేర్పాటుకాబడినవి. రైతులు ఉద్యోగులు వెళ్లుటకు శేష్కార్ల చీట్లు యిచ్చిరిగాని ద్వారముదగ్గర అనేకమంది చీట్లు చూపినా వెంబ్రుతుయుటూయున్నప్పటికి మెడపట్టి నెట్టించుకోవడము, కర్రలతో పొడవడము జరిగినవి. అట్లాగే వెండికిపడిపోయినవారు అనుభవించిన అవమానము భరింపతగినదిగాయుండలేదు.

సంస్థానోద్యోగులు రైతులు చీట్లుచూపినా, దర్బారువరకు నెట్టుచుతూ యున్నప్పటికి, అందరిని వెనుకకు వెడుచుకపడునట్లుల త్రోసివేసిరి.

15 తేది రాత్రి ఇంద్రమహాలులో జరిగిన పార్టీకి పెద్దిరెడ్డి తాలూకాలోని ప్రముఖ కంట్రాక్టుదార్లు, రాజాగారి సన్నిహితులగు ముఖ్యులు వెళ్లుటకు ఆశించుకొనియుండి ప్రవేశముకేక దీనవదనులయిరి. అనేకమంది యీపరిస్థితులు భరింపజాలక పట్టాభిషేక కార్యక్రమము పూర్తిగాకపూర్వమే వెళ్లిపోయిరి.

—పెల్లూరు తాలూకా నివాసి.

* * *

రాజాగారి దర్బారు.

16 తేది సాయంకాలము ఇంద్రమహాలులో దర్బారుజరిగెను. కవులు తాము రచించిన పద్యములు చదివి సమర్పించిరి, సన్మానపత్రములు నజర్లు, సమర్పింపబడెను. రాజాగారు జవాబిచ్చు చు యిటుల ఉపన్యసించిరి.

రాజాసాహెబ్ గారి ప్రకటన

మీరందరు పట్టాభిషేక మహోత్సవమునకు విచ్చేసి ఆయా కార్యములయందు పాల్గొనినందులకు మీకు కృతజ్ఞుడను. అతిప్రాచీనమైన మా సంస్థానమునకు నన్ను పట్టాభిషిక్తునిగా చేయునపుడు మా తండ్రిగారే యుండినచో నాకెంతయు సంతోషముగా నుండెడిది. నా దురదృష్టవశముననట్టిది జరిగియుండలేదు. ఈ సంస్థానము మహేశ్వరునికృపవలన నేటివరకు సురక్షితముగా వర్ధిల్లుచూ వచ్చినది. అటులనే యికముందు కూడా వర్ధిల్లుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను. మా సంస్థానమునకు ప్రభువులుగా నుండువారందరును ప్రజాసేవ చేయుటయందును, రైతుల ఆర్థికవ్యవసాయక అభివృద్ధిని గావించుటయందును తోడ్పడుచూవచ్చిరి. ఆయాచారము ననుసరించి నేమును, మా ప్రజలు సర్వవిషయముల అభివృద్ధిగాంచునట్లు చేయుటకు సంసిద్ధులముగా నున్నారము. మా సంస్థానప్రజలకు మేలుచేయుటయే మాముఖ్య కర్తవ్యము. అవిషయమే మా సంస్థానపు ఉద్యోగులందరికిని ముఖ్యకర్తవ్యమని భావించవలసినదిగా నేను హెచ్చరించుచున్నాను. ఆయా విషయములలో నాతవాభివృద్ధిని గలిగించుటకు మా సంస్థానప్రజలును, మాకు తోడ్పడవలసియున్నదని నేను కోరుచున్నాను. మాతండ్రిగారియెడల మాపుచుండిన రాజభక్తి ప్రేమలను

మిగత 7 పేజీలో చూడుడు.

బాట్లీవాలా విడుదల.

బాట్లీవాలా గార్ని జామీను మీద విడుదల చేయుటకు నెల్లూరు సెషన్సుకోర్టువారు తిరస్కరించిరి.

హైకోర్టులో పిటీషను పెట్టగా రెండుదేసివేలు వంతున యిద్దరిజామీను మీద విడుదలచేయుటకు 21 తేది ఉత్తరువుచేసిరి.

"వసంత" తలంటుతైలము.

ఇది పచ్చిమూలికలతోను దుంపలతోను తయారు చేయబడినది. ఎక్కువ భాగం బాదం నూనె చేరియున్నది. టైఫాయిడు మొదలగు జ్వరములకు తలకు రాచిన వెంటనే అత్యధిక వేంపరేచరును తగ్గించును. ముఖ్యముగ మెదడుదోషములను నివారించును. చత్వారము, కండ్లనీరుకారుట, మంటలు, ఎరుపుతిరుగుట, ఎండవేడచేయుండుట, పుసులుకట్టుట దినములనాటి తలనొప్పి, మాడుపోటు, శరీర తాపము, క్షయసంబంధమైన ఉడుకు, పిత్తమైకము, మొదలగు వ్యాధులకు దివ్యౌషధము. అనేక రోగ్యతాపత్రములు కలవు.

8 ఔన్సుల తైలముగల సీసా 1 కి రు 1-0-0

2 ఔన్సుల శాంపిల్ సీసా 1 కి రు 0-4-0

నందం కేశవులు,

రామకాలవీధి, నెల్లూరు.

వ్రణ చికిత్స

అపరేషను అక్కరలేదు.

సమస్తవ్రణములకు అపరేషను అక్కరలేక చికిత్స చేయబడును. సమస్త నేత్రవ్యాధులకు శాటుకలు చేయబడును. రోగులకు ఉచితము.

నందనం కేశవులు,

రామకాలవీధి, నెల్లూరు.

Printer, Publisher and Editor—N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, 92 Danduvari St, Nellore.